

مصحف‌نگار

هفتنامه داخلی مرکز رسیدگی به امور مساجد

سال ششم / شماره ۲۳ / شنبه ۱۳ دی ۱۳۸۷ / محرم ۱۴۳۰ / ۱۰ ژانویه ۲۰۰۹

صلحه اخ ۱۲

باز خوانی ۱۱

اجتماعی ۱۰

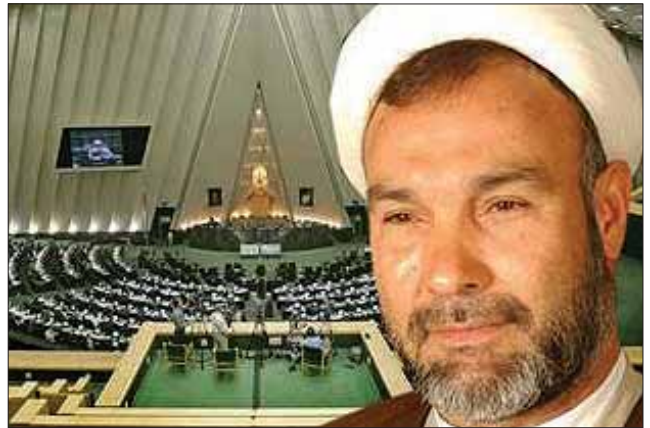
بین المللی ۹

غزه در خون و آتش

السلام علیک یا ابا عبد الله الحسین علیه السلام

در محرم باید فلسفه قیام امام حسین (ع) برای جوانان تبیین شود
ایران از ظرفیت‌های خود برای توقف حمله به غزه استفاده می‌کند
صهیونیست‌ها می‌خواهند انتقام خیبر را بگیرند
ستاره اقبال رژیم صهیونیستی در حال افول است

ایران از ظرفیت‌های خود برای توقف حمله به غزه استفاده می‌کند

نایب رئیس دوم کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی گفت: به سوریه و لبنان نشان دهنده این است که

در مسجد مسلم بن عقیل (ع) حوزة ۱۰ برگزار می‌شود:
کلاسهای روانشناسی و آشنایی با روشهای صحیح تغذیه

یکی از مهمترین کارکردهای مساجد، کارکرد آموزشی است و مسجد مانند هر نهاد آموزشی محل تشکیل کلاسهای علمی می‌باشد. با عنایت به این موضوع و در جهت جذب بیشتر خواهانان به شرکت در کلاسهای آموزشی، کلاسهای روانشناسی و آشنایی با روشهای صحیح تغذیه با دعوت از کارشناس مربوطه در مسجد مسلم بن عقیل (ع) حوزة شهر ری برگزار می‌شود. خانم شکر، مسئول واحد خواهانان این مسجد در گفتگو با خبرنگار گلبانگ مسجد، با اعلام این خبر افزود: با هدف بسط و گسترش اندیشه‌ها، ارزشها و اعتقادات دینی و اسلامی، ویژه برنامه‌های فرهنگی و تبلیغی ترم زمستان در این مسجد برگزار می‌شود. وی افزود: همزمان با ماه محرم و صفر و به منظور ترویج اهداف قیام امام حسین (ع) جلسات سخنرانی با دعوت از مبلغات مرکز برگزار می‌شود. وی در ادامه ضمن گرامیداشت ایام الله دهه فجر یادآور شد: همزمان با سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، ویژه برنامه‌هایی در قالب مسابقات فرهنگی، تجلیل از فعالان مسجد، زیارت مرقد امام (ره)، اردوهای تفریحی و زیارتی، ویزیت رایگان بیماران و دیدار با خانواده معظم شهداء برگزار خواهد شد.

معاون مرکز رسیدگی به مساجد خراسان رضوی:

مردم غزه به جرم مسلمانی قتل عام می‌شوند

کشیده شدن مردمان بی گناه غزه اند. وی پایداری نهضت امام حسین (ع) را مرهون مقاومت و ایستادگی مسلمانان در مقابل ظالمان دانست و تصریح کرد: ایستادگی در مقابل زورگویان غرب و شرق و استکبار سبب ماندگاری نهضت و قیام عاشورا شد و مسلمانان جهان با الگوپردازی از این اصل می‌توانند بر استکبار جهانی و قدرت‌های شیطانی جهان فائق آمده و پیروز شوند. این خبر حاکی است در این تجمع که با حضور اعضای بیش از ۷۰ کانون فرهنگی

آیت الله نمازی:

هسته‌های مقاومت با مبارزه مسلحانه

پرونده اسرائیل را مختومه کنند

عضو مجلس خبرگان رهبری تهرانه نجات مردم فلسطین را مبارزه مسلحانه با اسرائیل دانست. آیت الله عبدالنبی نمازی افزود: تا زمانی که رژیم صهیونیستی به عنوان یک غده سرطانی در منطقه حضور دارد، کشورهای اسلامی خصوصا فلسطین روی آرامش را نخواهند دید. وی با محکوم کردن جنایات وحشیانه رژیم اشغالگر قدس علیه مردم مظلوم غزه ادامه داد: رژیم جعلی اسرائیل مظهر و مجسمه ظلم و خیانت و تهدیدی برای همه کشورهای منطقه است. نماینده ولی فقیه و امام جمعه کاشان گفت: تنها راه نابودی اسرائیل مبارزه مسلحانه است که کشورهای اسلامی باید با این راه، برای همیشه پرونده رژیم صهیونیستی را مختومه نمایند. آیت الله نمازی همچنین با انتقاد از برخی سران کشورهای اسلامی گفت: ملت‌ها و مردم مسلمان باید رهبران بی غیرت و سران نالایق خود را استیضاح و با تشکیل کارگروه‌های حقوقی و با حمایت روحانیت آزاد و مستقل آنها عزل کنند. وی افزود: تا زمانی که ملت‌های مسلمان به پانخیزند، مردم غزه و فلسطین از این وضعیت رها نخواهند شد. آیت الله نمازی تصریح کرد: همانگونه که مردم ایران شاه را عزل کردند، کشورهای اسلامی، حاکمان بی اراده را نیز بیرون نمایند. وی اظهار داشت: در میان کشورهای اسلامی تنها رهبر معظم انقلاب و ولی فقیه حسارت محکومیت جنایات اسرائیل را داشتند و این جسارت، شجاعت و آگاهی، تفاوت حکومت ولی فقیه و حاکمیت سلاطین است. آیت الله نمازی گفت: متأسفانه سازمان پوپسیده ملل متحد که کاملا خنثی و بی خاصیت است، در طول دوران عمر نامبارک خود همیشه‌ها ظالم حمایت کرده و امروز نیز در مسایل فلسطین در خفا از اسرائیل حمایت می‌کند.

در آستانه تاسوعا و عاشورا

مساجد قم به کپسول‌های آتش نشانی مجهز شدند

عضو شورای اسلامی شهر قم گفت: با تصویب شورای اسلامی شهر قم تمام مساجد شهر قم به کپسول آتش نشانی مجهز شدند. احمد امیرآبادی با اشاره به برخی از مشکلات ایجاد شده در هیئت‌های مذهبی و بروز آتش سوزی تصریح کرد: شورای اسلامی شهر قم برای جلوگیری از هرگونه وقایع ناگوار طرح اعطای ۸۰۰ کپسول آتش نشانی را به مساجد شهر قم به تصویب رساند. وی ادامه داد: هماهنگی‌های صورت گرفته از سوی سازمان آتش نشانی شهرداری قم کار توزیع این کپسول‌های آتش نشانی به مساجد قم آغاز شده است. عضو شورای اسلامی شهر قم خاطر نشان کرد: همچنین از سوی سازمان آتش نشانی به خادمان مساجد آموزش‌های لازم در ارتباط با اطفاء حریق و استفاده صحیح از کپسول آتش نشانی ارائه می‌شود. وی ادامه داد: همچنین سازمان آتش نشانی شهرداری قم نیز موظف شده است که هر سال نسبت به شارژ این کپسول‌ها اقدام لازم را انجام دهد. امیرآبادی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تأخیر افتادن واگذاری ۱۰۰ دستگاه اتوبوس به بخش خصوصی در قم ادامه داد: در گذشته دو شرکت برای مشارکت در این طرح آمادگی خود را اعلام کرده بودند ولی این دو شرکت نتوانستند مبلغ پیش پرداخت لازم را تأمین کنند. وی با اشاره به ارائه آگهی مناقصه مجدد برای واگذاری این اتوبوس‌ها به بخش خصوصی اظهار داشت: در دور جدید نیز تاکنون فقط یک شرکت در این زمینه اعلام آمادگی کرده است. عضو شورای اسلامی شهر قم خاطر نشان کرد: امیدواریم که هرچه زودتر با فراهم شدن مقدمات واگذاری اتوبوس‌ها به بخش خصوصی، زمینه ورود این ۱۰۰ دستگاه اتوبوس به شبکه حمل و نقل شهری قم فراهم شود.

همزمان با ماه محرم و صفر
برگزار می شود:

جلسات سخنرانی و عزاداری

در مساجد موزه ۱۰

همزمان با ایام ماه محرم و صفر و در جهت تبیین درسها و عبرتهای نهضت عاشورا، جلسات سخنرانی و عزاداری در سطح مساجد تحت پوشش حوزه ده شهری برگزار می شود. خانم نیکوحرف، مسئول حوزه ده خواهران در خصوص زمان و نحوه برگزاری این جلسات اظهار داشت: جلسات سخنرانی و تبلیغ مذهبی به مناسبت ماه محرم و صفر همه ساله در سطح مساجد حوزه شهری برگزار می شود که در سال جاری نیز این مهم با هدف آگاهی بخشیدن به مردم نسبت به فرهنگ و اهداف نهضت امام حسین(ع) در بیش از ۹۰ مسجد از مساجد تحت پوشش حوزه با اعزام مبلغات مجرب برگزار خواهد شد. وی با اشاره به اینکه جلسات سخنرانی مذهبی با هدف آشنایی مردم نسبت به مکتب اسلام و زندگی اهل بیت(ع) از جمله اهداف مساجد می باشد خاطرنشان کرد: در این مراسمها و جلسات سخنرانی مذهبی بسیاری از فضایل و مصائب ائمه(ع) برای مردم تبیین می گردد و این امر علاوه بر افزایش شناخت و آگاهی مردم، رابطه عاطفی آنها را با اهل بیت(ع) فزونی بخشیده و توسلات به ائمه اطهار(ع) بیشتر می شود که جلسات سخنرانی در ماه محرم از جمله این موارد است و با توجه به کثرت مساجد این جلسات برای هر مسجد ۵ روز در نظر گرفته شده که یا به صورت مستمر و یا مقطعی از ابتدای ماه محرم با اعزام مبلغات امور مساجد انجام خواهد یافت.

گزارشی از برنامه ها و فعالیتهای فرهنگی در مسجد مهدیه موزه ۱۲

مسجد مهدیه از جمله مساجد فعال و پرتلاش ورامین می باشد که تحت پوشش حوزه دوازده مرکز رسیدگی به امور مساجد، برنامه ها و فعالیتهایی را در قالب برنامه های آموزشی، فرهنگی و تبلیغی در جهت ارتقاء سطح اطلاعات علمی و معرفتی مردم منطقه در طی سال برگزار می نماید. خانم هزاره، مسئول واحد خواهران این مسجد در گفتگو با خبرنگار گلبانگ مسجد با اشاره به اینکه مساجد کانونی برای رشد فکری و اخلاقی عموم مردم و آشنایی آنها با فضایل و ردایب اخلاقی می باشد اظهار داشت: برنامه ها و فعالیتهایی که در مسجد مهدیه برگزار می شود با در نظر گرفتن این مهم بوده و در حال حاضر علاوه بر کلاسهای قرآنی، جلسات اخلاقی و همچنین نشستهای فرهنگی و سیاسی با دعوت از کارشناسان و مبلغان برگزار می شود. وی در ادامه با اشاره به کارکرد اجتماعی مساجد خاطرنشان کرد: از جمله فعالیتهایی که در این راستا تاکنون چندین مورد جشن عقد و ازدواج در این مسجد صورت گرفته و احتیاجات اولیه زندگی در اختیار این خانواده ها قرار داده شده و به مناسبتهای مختلف دیدار از جانبازان و ایثارگران از دیگر برنامه های این مسجد می باشد. وی در پایان به ایام الله ده فجر اشاره کرد و افزود: همزمان با سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، مراسم سخنرانی با دعوت از شخصیتهای سیاسی توسط واحد برادران برگزار می شود که در جهت ارج نهادن به مقام والای شهیدان، از خانواده معظم آنها تجلیل به عمل خواهد آمد. وی ادامه داد: همچنین به همین مناسبت نمایشگاهی از دستاوردهای فرهنگی، عکس های شهدا و صحنه های انقلاب در مسجد برپا خواهد شد.

آیت الله استادی:

در محرم باید فلسفه قیام امام حسین (ع) برای جوانان تبیین شود

امام جمعه موقت قم گفت: مداحان اهل بیت (ع) و خطبا در ماه محرم باید فلسفه قیام امام حسین (ع) را برای مردم به خصوص نسل جوان به خوبی تبیین نمایند. آیت الله رضا استادی در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (س) در جمع سوگواران حسینی افزود: جوانان ما باید بدانند که امام حسین (ع) برای چه اهدافی قیام کرده و پیام عاشورا نیز برای آنان روشن شود، اینکه تنها در عزاداری شرکت کنیم ولی از محتوی غافل باشیم درست نیست. وی تصریح کرد: عزاداری امام حسین (ع) باید مخلصانه و همو جوانب شرعی نیز در آن رعایت شود. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: برخی در عزاداری ها در مقابل بانوان لخت شده و سینه می زند، این مساله از نظر شرعی اشکال دارد و نباید عزاداری امام حسین (ع) به این سمت کشیده شود. آیت الله استادی امر به معروف و نهی از منکر راهمترین اهداف قیام عاشورا کر کرد و گفت: اگر بخواهیم راه آقا اباعبدالله الحسین (ع) را ادامه دهیم باید این واجب الهی را در جامعه ترویج دهیم. وی اظهار داشت: همه ما در جامعه مسوول می باشیم و نباید در برابر مشکلات و مسایل اجتماعی، امر و نهی و واجبات

الهی را فراموش کنیم. آیت الله استادی تصریح کرد: مبادا ما با عزاداری برای امام حسین (ع)، غافل شویم. از مسائلی که مورد نظر امام (ع) بود

رییس شورای حل اختلاف استان تهران:

مساجد تجلی گاه صلح است

حوزه عدالت راه اندازی شده اند، برخورد مناسب با مراجعان سبب اعتماد بیشتر مردم به این نهاد می شود. وی تاکید کرد: مسوولیت پذیری و آشنایی به روز با علوم و فنون از دیگر مواردی است که خادمان این شوراها برای خدمت رسانی بهتر به مردم باید مورد توجه قرار دهند. وی اضافه کرد: اکنون به منظور سرعت بخشی به کار مراجعان گامهای موثری در زمینه تخصصی شدن شعبه های شورای حل اختلاف کرج برداشته شده است. رییس شوری حل اختلاف کرج تعداد شعب این شورا را ۱۵۶ شعبه عنوان کرد و گفت: از مجموع این تعداد ۵۴ شعبه در مساجد با حضور امامان جماعات به تامین نیازهای حقوقی مردم می پردازند. در این جلسه هم اندیشی یکروزه که در سالن اجتماعات دادگستری کرج برگزار شد در زمینه نوع وضعیت خدمات دهی، آموزشی و ارزیابی شعب مختلف شوراها حل اختلاف تبادل نظر شد.

قرار گیرد. لقمان کیاپاشا افزود: با توجه به اینکه این شوراها با هدف دسترسی آسان مردم به

رییس شورای حل اختلاف استان تهران گفت: مسجد تجلی گاه صلح و سازش و مکان حضور افراد خداترس و خاضع است. مسعود ستایشی در اولین نشست هم اندیشی اعضای شورای حل اختلاف امور مساجد کرج افزود: براین اساس، بخشی از حوزه های شورای حل اختلاف کرج در مساجد فعال شده اند. وی خاطرنشان کرد: با توجه به حضور ائمه جماعات در مساجد می توان به نتایج قابل توجهی در زمینه ختم پرونده ها به صلح و سازش دست یافت. ستایشی گفت: استفاده از مساجد به عنوان حوزه های شوراها حل اختلاف تاحد قابل توجهی از حجم پرونده های وردی به این شوراها کاسته است. رییس شورای حل اختلاف کرج نیز در این جلسه هم اندیشی گفت: تکریم ارباب رجوع از مهمترین مواردی است که باید در خدمت رسانی قضایی به مراجعان مورد توجه

آیت الله اختاری:

مصیبت مردم غزه، مصیبت تمامی مردم جهان است

امام جمعه موقت شهرری گفت: مصیبتی که امروز مردم غزه به آن گرفتار شدند، مصیبت تمامی مردم جهان است. آیت الله عباسعلی اختری اظهار داشت: جنایاتی که اسرائیل با حمایت آمریکا و سکوت و موافقت بعضی از کشورهای منطقه در غزه انجام می دهد، جنایاتی بر ضد حقوق بشر است. وی گفت: جنایت هولناک رژیم صهیونیستی که سبب کشته شدن عده ی کثیری از مردم بی گناه غزه و ویرانی خانه و کاشانه آنان شده، شبیه به جنایات قرون وسطی است. او ادامه داد: جنایاتی که اسرائیل غاصب مرتکب می شود، چهره سیاه آمریکا را در نزد اذهان عمومی بیش از پیش سیاه جلوه می دهد. وی گفت: اسرائیل معتقد است که با تمام قدرت و توان نظامی به زنان و کودکان بی دفاع غزه حمله می کند، اما غافل از این است که این قدرت نیست و تنها نشانه ضعف آنها است. او گفت: کلیه مسلمانان جهان، باید در برابر ظلم و ستمی که به مردم مظلوم غزه وارد می شود، تا آخرین نفس مقاومت و ایستادگی کنند. اختری گفت: همه آزادی خواهان باید در برابر این جنایات به شدت برخورد کنند و با گام هایی مستحکم و فریادهایی کوبنده برای نابودی آنان به پا خیزند.

آیت الله نوری همدانی:

صهیونیست ها می خواهند انتقام خیر را بگیرند

است. آیت الله جعفر سبحانی از دیگر مراجع تقلید در قم نیز گفت: امروز ۲۰۰ میلیون عرب نسبت به فجاج غزه بی تفاوت هستند و به این و آن تمسک می جویند و نمی دانند که رژیم صهیونیستی تنها منطقه زور را می فهمد. آیت الله سبحانی حوادث غزه را کم نظیر دانست و گفت: چگونه است که این کشورها به اسلام ابراز علاقه می کنند اما در قبال کشتار مسلمین هیچ تحرکی از خود نشان نمی دهند؟ این مرجع عالم تشیع با تاکید بر اینکه در نهایت اسلام و حق در این موضوع پیروز خواهد شد، گفت: صهیونیست ها مانند موجی ظهور کرده اند و به زودی از بین خواهند رفت. محمدرضا باهنر دبیرکل جامعه اسلامی مهندسین نیز در این دیدارها این تشکل سیاسی را تشکلی در بین خانواده اسولگرایان دانست و گفت: ما تا کنون تلاش کرده ایم همسو با مرجعیت عالیقدر تشیع قدم برداریم و بر این اساس مورد عنایت مردم هم بوده ایم. وی تصریح کرد: تحزب و تشکیلاتی کار کردن کشور را در جهت برنامه های درازمدت یاری می دهد و تلاش می کنیم بتوانیم کارسازی کنیم.

و رقابت سالم را یک ضرورت خواند و گفت: اگر این گونه فعالیت ها نباشد جامعه در حرکت خود دچار اشتباه می شود و اسلام تحزب را در قالب های مختلف از جمله امر به معروف تایید کرده

آیت الله حسین نوری همدانی از مراجع تقلید عالم تشیع با محکوم کردن جنایات صهیونیست ها در غزه، گفت: صهیونیست با این اقدامات خود می خواهند انتقام خیر را از مسلمانان بگیرند. آیت الله نوری همدانی در دیدار شورای مرکزی و دبیران استانی جامعه اسلامی مهندسین با وی، با تسلیت جریان مصیبت بار غزه، خاطر نشان کرد: امیدوارم موضوع غزه باعث شود که ریشه رژیم صهیونیستی از روی زمین برداشته شود. وی تصریح کرد: صهیونیست ها اگر قدرت پیدا کنند به دنبال محور اسلام و مسلمین خواهند بود. این مرجع عالم تشیع خاطر نشان کرد: بی تفاوتی نسبت به سرنوشت مسلمانان جایز نیست، ما امروز با چالش جدی با قدرت های بزرگ مواجه هستیم. با صهیونیست ها چالش جدی داریم و مکتب سیدالشهدا (ع) در این چالش ما می گوید که باید عزت مسلمانان حفظ شود. آیت الله نوری همدانی با تاکید بر اینکه کربلا وظیفه ما را روشن کرده است، گفت: درس های کربلا راه نجات جامعه اسلامی است. آیت الله نوری همدانی تحزب و تشکل های سیاسی

معاون فرهنگی آموزشی و پژوهشی سازمان تبلیغات اسلامی استان خراسان رضوی:

عزاداری نامطلوب خدمت به دشمن است

مشکلات شهری مانند ترافیک، شلوغی و مردم آزاری ... می شود. حائری گفت: دشمنان با دیدن این حرکات و برنامه ها عزاداران را سوژه می کنند و آنها را به طور منفی به جهانیان معرفی می نمایند و برای جلوگیری از این کار باید در مراسمات کارهای فرهنگی انجام داد نه کارهایی که در شان ما نیست و خرافاتی هستند. معاون فرهنگی آموزشی و پژوهشی سازمان تبلیغات اسلامی قه زنی در ایام عزاداری را مهمترین سوژه ای که دشمنان به دنبال به نام کردن مسلمانان هستند عنوان کرد و افزود: مهمترین خدمت به دشمن برای اینکه چهره عاشورا و مردم مسلمان را خشونت آمیز نشان دهد قه زنی است. وی اظهار داشت: کسانی که می خواهند در راه امام حسین(ع) خون بدهند بهتر است خون خود را در پایگاه های اهدای خون اهدا کنند تا جان مسلمان دیگری را نجات دهند. وی افزود: عزاداریهای را نباید به نماز اول وقت مقدم دانست زیرا این کار از دیگر انحرافات مراسم عزاداری است و نیز این کار از لحاظ اعتقادی در دین ما نیامده است.

نیز خاطر نشان کرد: وجود تمثالها و عکسها و بسیاری از آنها از خارج وارد کشور شده و انتصاب آنها به ائمه اطهار داده شده درست نیست و این کار شان ائمه را پایین می آورد و این کار یک جریان نامطلوب در مراسم عزاداری است. وی در ادامه وجود و راه اندازی ایستگاههای صلواتی را در شهر مطلوب ندانست و گفت: راه اندازی چنین ایستگاههایی در شهر در کنار اینکه هیچ گونه بار فرهنگی ندارد مطلوب نیست بلکه باعث

معاون فرهنگی آموزشی و پژوهشی سازمان تبلیغات اسلامی استان خراسان رضوی اظهار داشت: عزاداریهای نامطلوب خدمت به دشمن است و برگزاری چنین عزاداری هایی به شدت مورد استفاده تبلیغاتی دشمنان قرار خواهد گرفت. حجت الاسلام حسین حائری افزود: عاشورا یک حادثه منحصر به فرد است که از هیچ موقع از حافظه تاریخ خارج نمی شود و این معجزه از سوی خداوند به پاسداشت خون امام حسین (ع) است. وی گفت: به وجود آوردن امر به معروف و نهی از منکر در حادثه کربلا توسط امام حسین(ع) بالاترین حماسه و یک اثر تراژدی بزرگ انسانی می باشد. حائری با اشاره به این مطلب که عاشورا با مسجد پیوند خورده ادامه داد: از مهمترین اهداف امام حسین (ع) قوادین جدش پیامبر اکرم (ص) بوده است و الان متأسفانه شاهد هستیم برخی در حال دور کردن مراسم عزاداری از مساجد هستند. وی اظهار داشت: راه اندازی خیمه های عزاداری باشکوه است اما در مکانهایی که مسجد وجود دارد چنین خیمه هایی مطلوب نیست زیرا باید رابطه عزاداری را با مسجد و نماز تقویت شود. حجت الاسلام حائری در رابطه با عزاداری های مطلوب

در مسجد قمرینی هاشم(ع) حوزه ۸ صورت می گیرد:

تبیین بحث مهدویت برای جوانان

واحد خواهران مسجد قمرینی هاشم(ع) حوزه هشت، همزمان با شروع ترم زمستان ویژه برنامه های فرهنگی و تبلیغی ویژه خواهران را در قالب کلاسهای آموزش قرآن، نشستهای فرهنگی و اعتقادی و برنامه های مناسبی برگزار می کند. خانم صدھزاری، مسئول واحد خواهران این مسجد در خصوص جلسات و نشستهای فرهنگی و اخلاقی اظهار داشت: با توجه به اینکه بحث و گفتگو بخصوص در میان جوانان از جمله عوامل تقویت اعتماد به نفس و خلاقیت و ابتکار و احساس خودارزشمندی می باشد، لذا در ترم جاری کلاس نشست با جوانان با دعوت از خانم محمدی، مبلغه امور مساجد در حال برگزاری می باشد که علاوه بر موضوعات مناسبی بحث مهدویت برای جوانان مورد تبیین قرار می گیرد که با توجه به اهمیت موضوع و علاقه جوانان به بحث مهدویت و شناخت امام زمان(عج) این مباحث تا پایان ترم زمستان ادامه خواهد داشت. وی در ادامه با اشاره به ایام ماه محرم و صفر یادآور شد: جلسات سخنرانی و عزاداری با دعوت از مبلغات امور مساجد برگزار و به سوالات خواهران نسبت به موضوع مورد بحث پاسخ گفته می شود. وی در پایان با بیان اینکه مراسم سخنرانی در دهه اول ماه محرم به همت واحد برادران برگزار خواهد شد، خاطر نشان کرد: جلسات آموزش قرآن در رشته های روخوانی، تفسیر و حفظ و همچنین برنامه های فرهنگی ویژه ایام دهه فجر انقلاب از دیگر ویژه برنامه های فرهنگی و تبلیغی می باشد که همزمان با ترم زمستان برگزار خواهد شد.

آموزش کمکهای اولیه در مسجد النبی(ص) حوزه ۳ برگزار می شود

آموزش کمکهای اولیه با هدف ارتقاء سطح اطلاعات خواهران در زمینه فوریتهای پزشکی در مسجد النبی(ص) حوزه سه برگزار می شود. خانم شمس، مسئول واحد خواهران این مسجد با اشاره به اهمیت و ضرورت آشنایی خواهران با مراحل امداد اظهار داشت: این دوره آموزشی که با همکاری جمعیت هلال احمر در حال اجرا می باشد، دومین مرحله آموزش مقدماتی است که در این واحد فرهنگی برگزار می شود که دوره نخست آن در ترمهای گذشته برگزار و آموزشهای لازم به شرکت کنندگان ارائه گردید و با توجه به استقبال جوانان از این طرح و همچنین ضرورت برگزاری این دوره های آموزشی، مرحله دوم این طرح از ابتدای ترم زمستان آغاز شده که مباحث مربوط به رعایت نکات ایمنی در موقع بروز حوادث و چگونگی امداد رسانی به آسیب دیدگان به صورت تئوری توسط کارشناس مربوطه مطرح می گردد. وی در ادامه خاطر نشان کرد: خواهران پس از گذراندن دوره مقدماتی و فراگیری مراحل امداد رسانی به صورت تئوری در آزمون که در پایان دوره آموزشی برگزار خواهد شد شرکت نموده و پس از کسب امتیاز لازم و موفقیت در این دوره می توانند در مرحله آموزشهای تکمیلی که از سوی هلال احمر برگزار می شود شرکت نمایند. وی در پایان ضمن تشکر از مسئولین جمعیت هلال احمر در جهت برگزاری این آموزشها در مساجد یادآور شد: آموزش کمکهای اولیه در این مسجد تا پایان ترم زمستان ادامه خواهد داشت.

کلینگ ساخت ۶ مسجد در لرستان به زمین زده شد

کلینگ ساخت ۶ مسجد در روستاهای بخش چگنی استان لرستان با حضور نماینده ولی فقیه در این استان به زمین زده شد. نماینده ولی فقیه در لرستان و امام جمعه خرم آباد در حاشیه مراسم کلینگ زنی این مساجد، اظهار داشت: ساخت مساجد در روستاها از زیرساخت های مهم در راستای اعتلا و تقویت فرهنگ اسلامی است. حجت الاسلام سید احمد میرعمادی با تاکید بر اینکه در موقعیت کنونی و در جامعه اسلامی پذیرفته نیست که روستایی فاقد مسجد باشد، بیان داشت: امروز مسجد به عنوان ملجا و پناهگاه معنوی و فرهنگی مسلمانان محسوب می شود و ساخت آن یکی از با اهمیت ترین اولویت ها است. وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به نهضت امام حسین(ع) و اهداف قیام عاشورا، عنوان کرد: فرهنگ انقلاب برگرفته از فرهنگ عاشورا است. نماینده ولی فقیه در لرستان و امام جمعه خرم آباد با تاکید بر اینکه نباید فراموش کنیم که انقلاب اسلامی ایران به عاشورا در جهان الگو و شاخه شده است، یادآور شد: فرهنگ امام حسین و عاشورا از همین مساجد و تکایا شروع شد و به پیروزی رسید.

محررم ماه عشق، عطش و سوز دل

محررم ماه عشق، خون، شهادت و عطش، ماهی که آب حرمت می‌یابد، ماهی که خون بر شمشیر پیروز می‌شود، ماهی که دل، سوز عاشقانه سر می‌دهد و بر هر لبی که بنگری نام حسین زرمه می‌کند، طین دلنوازی با حسین، با شهید، با عطشان، ای تشنه لب در دل هر شنونده‌ای قیامتی برپا می‌کند، خون تندتند در درگاهت به جریان می‌آید. حسین را می‌توان در اشک چشمان عاشقان، نوای دل عزاداران و شور و شوق حسینی در وجود آنها یافت. بی‌مها یا زرمه یا حسین، یا حسین ورد لبست می‌شود و دستپایت به شوق بر سینه کوفتن، بالا می‌رود. خدایا! این ماه عزیز و حادثه‌ساز چه حکمتی دارد، چه حقیقتی در پس این واقعه نهفته است، چه قیامتی برپا شده که هنوز گذر زمان نتوانسته است این واقعه بزرگ را در لایلای سطور قلمور خود پنهان کند. چرا آب اینقدر با ارزش شده، کدامین خاطره را یادآور می‌شود که اینچنین به محض دیدنش اشک در چشمها جمع می‌شود و نفس نفس نوشیدنش نام حسین بی‌مها یا بر زبان رانده می‌شود. محرم، کربلا، آب، پرچمهای سیاه، زنجیر و طبل، لباسهای سیاه به نشانه عزای همگی یادآور واقعه‌ای بزرگ به عظمت تاریخ است، واقعه بزرگ کربلا، حادثه عظمای تاسوا و عاشورای حسینی. باز دوباره از راه رسید ماه محرم، پرچمهای سیاه‌بکی یکی بر سر در هر منزل و مغازه‌ای به نشانه عزای سالار شهیدان برافراشته شد، صدای طبل و سنج زنجیر در هم آمیخت و نوای دلنوازی با حسین، یا حسین عاشقان امام حسین(ع) هر کوی و برزنی را پر کرد. ماه محرم آمد، ماهی سرشار از عشق و نیاز و آرز، عشق به اهل بیت، نیاز به محبت اهل بیت و همونا شدن با زنجیر(س)، بازمانده شهدای کربلا و پیام‌رسان این واقعه بزرگ. شاید هر انسان بیدار دلی برای لحظاتی کوتاه تصور کند حادثه عظمای کربلا را، عظمت و بزرگی این واقعه تاریخی را درک کرده، عظمتی که نشأت گرفته از ایمان و آزادی و آزادی‌گرا است. بی‌شک هر عقل سلیمی صحنه می‌گذارد بر شجاعت و شهامت امام حسین(ع) و یاران باوفایش که با عشق امام حسین(ع) و یارانش همیشه در دلها زنده است و حرمت و عظمت این روزها را به درستی می‌توانی درک کنی، کفایت برای لحظاتی به دسته‌ها و گروههای عزاداری که هر شب در کوچه و خیابانها با این سوز سرما به عشق حسین(ع) سینه می‌زند و حسین حسین می‌گویند بنگری. در این روزهای سرد زمستان که سوز بوردن هوا تا مغز استخوان آدمی رخنه می‌کند عشق تنها به امام حسین(ع) و اهل بیت باعث شده که دسته‌های سینه‌زنی در مساجد و تکایا و حتی خیابانهای برقی و لغزنده راه بیفتند. بی‌شک اگر نبود شور حسین(ع) و عشقش در سر و جان جوانان این ديار، شهادت، استقامت و آزادی‌شاید اکنون واژه‌هایی غریب بودند. اگر نبود حادثه کربلا اکنون هزاران مادر داغ‌دیده گل‌های پریز شده خویش را یکی یکی فدای علی اکبر امام حسین(ع) نمی‌کردند، و اگر نبود این حادثه بزرگ به یقین خواهران داغدار شهدا از غم پاره پاره شدن احساد بی‌سر برادرانش تاب نمی‌آوردند. مردم استان ایلام همه ساله با فرا رسیدن ماه محرم همراه با عاشقان حسین(ع) در سراسر جهان، آیینهای مختلف عزاداری و سوگواری برگزار می‌کنند. اما طی سالهای اخیر بر سر خرافات و بدعتها در آیینهای عزاداری امام حسین(ع) وارد شده و این آیینها را دستخوش تحریف قرار داده است. سرزمین تالیفات اسلامی استان ایلام گفت: آیینهای ایام محرم نباید دستخوش مدحی سطحی قرار گیرد. حجت‌الاسلام حاجت‌الله شریفی‌دافزود: متأسفانه در برخی مواد مشاهده شده است برخی مداحان در آیینهای عزاداری ابعادالله(ع) کلماتی بکار می‌برند که در شان و منزلت اهل بیت نیست. وی با تأکید بر اینکه آیینهای ایام محرم باید بدون هر گونه حاشیه‌ای برگزار شود، ادامه داد: مردم در این آیین‌ها باید با مفاهیم و فلسفه واقعی قیام عاشورا آشنا شوند. به گفته‌ی وی قیام عاشورا و هدف امام حسین(ع) آجتان سرخون است که با بیان حوادث این رویداد تاریخی باید خاصه معنوی مردم تقویت شود. شریفی‌دافزود خاطر نشان کرد: برای جلوگیری از ورود بدعت در این آیینها باید نظارت و هدایت لازم انجام شود. وی نقش مبلغان دینی در این زمینه را مهم خواند و اظهار داشت: مبلغان نیز باید توجه کنند که در تبیین این رویداد اصل واقعه عاشورا را برای مردم بازگو کنند. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ایلام نیز معتقد است: شور مردم در آیینهای عزاداری امام محرم باید به شعور

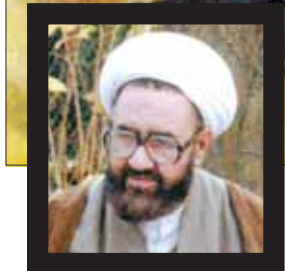
عاشورایی تبدیل شود. حجت‌الاسلام حسین ملکی افزود: اهداف واقعی قیام امام حسین(ع) در آیینهای امام محرم باید برای مردم تبلیغ شود. وی ادامه داد: آیینهای ماه محرم در قالب کارهای هنری و عزاداری سنتی باید به گونه‌ای برگزار شود که واقعه‌های عاشورا و فلسفه قیام امام حسین(ع) به مردم منعکس شود. وی گفت: در این آیینها اهداف حادثه کربلا برای مردم تداعی شده و مفاهیم عاشورا به درستی برای آنان تبیین شود. ملکی آشنایی بیش از پیش با فلسفه عاشورا که همانا ایستادن در برابر ظلم و جور است را از جمله مواردی عنوان کرد که برای آشنایی مردم در جهت تدارک گرفتن در مسیر معنوی بسوی حیات اهمیت است. وی با تأکید بر جلوگیری از اغراق، بدعت و خرافات از سوی برخی مداحان در این آیینها گفت: در بیان مطالب عاشورا و حادثه کربلا مداحان باید واقعیت‌های تاریخی آن زمان را بیان کنند. به گفته وی، ابراز ارادت واقعی مردم باید بر اساس حقیقتهای انتقادی حادثه در صحنه کربلا و فلسفه قیام عاشورا ظهور پیدا کند. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی ایلام خاطر نشان کرد: مردم تشنه معرفت دین هستند و ارادت خاصی به ابعادالله(ع) داشته و با توجه به اهمیت قیام عاشورا باید سعی شود احساسات معنوی آن تازگی که برین مردم و امام حسین(ع) وجود دارد، درست تبیین شود. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی ایلام همچنین از توزیع بسته‌های فرهنگی ویژه ماه محرم اهدایی وزارت ارشاد این هیاتهای مذهبی این استان خبر داد. به گفته وی، این بسته‌ها شامل ترم‌افزارهای آموزشی مدحی و نوحه‌خوانی و کتاب با محتوای آیینی فلسفه عاشورا است. وی ادامه داد: این بسته‌ها بین هیاتهای مذهبی، روحانیان، مداحان و دانش آموزان سراسر استان توزیع شده است. وی اضافه کرد: همچنین بیش از ۲۰۰ قلم نیز تبلیغاتی در ابعاد مختلف برای نصب در مساجد و تکایا در اختیار هیاتهای امانا قرار گرفته است. ملکی گفت: علاوه بر این نشریات دیواری و پوسترهای بسته‌بندی شده ویژه محرم بین اماکن مذهبی و مدارس استان توزیع شد. به گفته وی، این بسته‌ها با همکاری ستاد ارتباطات ایثار فجر آفرین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بین این اماکن توزیع شده است. وی خاطر نشان کرد: ایده همکاری اداره کل هنرهای نمایشی قرار است یک گروه نمایشی با موضوع حماسه عاشورا در ایام محرم و صفر در سطح این استان اجرا داشته باشد.

کربلا: صحنه فرصت‌یابی‌ها و فرصت‌سوزی‌ها

در ایام زندگی انسان‌ها، نسیب‌ها و نفع‌های رحمتی می‌وزد که باید آنها را یافت و به سرعت شکار کرد که گاهی تأمل‌ها، بی‌دقتی‌ها و اهمال‌ها موجب از دست دادن فرصت می‌شود. در حادثه کربلا نیز افرادی فرصت‌یاب بودند؛ مثل حر. افرادی فرصت سوز بودند؛ مثل طراح بن عدی و عبدالله حر جعفری، افرادی فرصت طلب بودند؛ مثل عمر سعد. ابعادالله از مدینه تا مکه و از مکه تا کربلا با افراد مختلفی ملاقات داشتند. این ملاقات‌ها مختلف است، گاهی آنها آماد برای دعوت کردند، عده‌ای را به صورت عام فراخواندند؛ یعنی عده‌ای بیکی فرستادند؛ یعنی جمعیت زماننده فرستادند و با افرادی که شخصا گفتگو کردند. یکی از اشخاصی که در حادثه کربلا و در مسیر ابعادالله به کربلا و عراق از او یاد می‌شود، طراح بن عدی است. کثر کریعی، استاد دانشگاه دیراله او می‌گوید: طراح، به اتفاق چند نفر از دوستانش از جمله نافع بن حلال و سعد غلام و خدمت ابعادالله رسیدند و خبر شهادت قیس و اخباری را از کوفه را به امام رساندند. وقتی ابعادالله خبر شهادت قیس را شنیدند، اشک ریختند و این آیه را تلاوت کردند و منم من قضی نخیه و منم منم و انتظار و با دلا و با تدبیرا. شاید امام به این جمله اشاره دارند که عده‌ای این راه را رفتند، مثل قیس و مسلم و عده نیز منتظر هستند تا فرقه شهادت به نام آنها در آید. آن‌گاه امام حسین(ع) دعا کردند: اللهم اجننا و اجننا و اجمع بیننا و بینکم فی مستور رحمتک؛ یعنی خدایا بهشت را جایگاه ما و کسانی که به شهادت رسیدند قرار بده و قرار بگاه رحمت خودت بین ما و آنها جمع کن. سرنوشته طراح در تاریخ قدری مهم است. بعضی می‌گویند، از امام خواست به کوفه برگردد تا مسائل و مشکلات مایش را حل کند. امام فرمودند: برو! اما در بازگشت شتاب کن. این عبارت، نیز منزه بود است و او محسوب می‌شود که نوعی اشتباه است. طراح رفت، اما هنگام دعوت امام به کربلا به شهادت رسید بود. خبر شهادت امام را شنید و بسیار متأثر شد. اینجا باید به نکته‌ای اشاره کنیم و

آن نکته بحث فرصت‌یابی است. انسان، باید در استفاده از فرصت‌های خیر، سرعت داشته باشد و طبق آیه قرآن و سار عوالی مغفره من ربکمدر نیکی‌ها، مسبق بگیرد. نیکی از عوامل مهم سعادت انسان در زندگی ثابت قدم در مسیر حق است. ما در حادثه عاشورا با افرادی برخورد می‌کنیم که از این ثبات برخوردار نیستند و شاید بتوانیم نام آنها را مترددان در عاشورا بنامیم؛ کسانی که معاند نبودند، مجاهد نیز نبودند، همراه با امام حسین(ع) بودند اما تردید کردند و مسیر را رها کردند. پیامبر(ص) نیز در حلیتی می‌فرمایند: آن لریکم فی امام دهر کم نفعات، فترصدوا! بدان که در ایام زندگی شما نسیب‌ها و نفع‌های رحمتی می‌وزد، زود آنها را دریابید و شکار کنید. اختلاس از نظر مسائل مالی و اقتصادی یک انحراف است. اما در یک‌جا خوب است و آن هم اختلاس فرصت است. کسانی که در فرصت‌ها اختلاس می‌کنند، یعنی می‌گردند و فرصت را در خدمت اهداف عالی می‌گیرند. بنا بر این نگاه ما به فرصت سه جور است؛ فرصت یاب، فرصت طلب و فرصت سوز. در حادثه کربلا افرادی فرصت‌یاب بودند؛ مثل حر. افرادی فرصت سوز بودند؛ مثل طراح بن عدی و عبدالله حر جعفری، افرادی نیز فرصت طلب بودند؛ مثل عمر سعد. روایات توصیه شده است که نه فرصت طلب باشید، نه فرصت سوز؛ بلکه فرصت یاب باشید. در هر صورت همیشه کسانی که فرصت را از دست می‌دهند نیشانش سوه نیست، گاهی تأمل‌ها، بی‌دقتی‌ها و اهمال‌ها موجب از دست دادن فرصت می‌شود. طراح زمانی برگشت که خبر شهادت ابعادالله را دریافت کرد و متأثر از این خبر شد. یکی دیگر از کسانی که امام حسین(ع) مستقیماً با او گفتگو کرد، عبدالله بن عمر است. شخصیتی که در زهد و تقوای او منابع عامه زیاد نوشته‌اند. او بسیار مقید به رعایت سنت پیامبر بود. او شخصیت محافظه کار و مقدس‌مانی است، از شخصیت‌هایی که دینداری و دینامداری را در کنار هم و دین را با حفظ دنیا می‌خواهند. او در برابر حکمران ستمگری چون یزید، با احتیاط عمل کرد، با فرماندار زورگویی چون حجاج بن یوسف بیعت کرد؛ اما از یاری و بیعت حضرت ابعادالله سرپا زد. نقل کرده‌اند که ابعادالله با او ملاقاتی داشت، عبدالله بن عمر به حضرت عرض کرد: من از جد شما رسول الله شنیدم که شما به شهادت می‌رسید و از امام خواست تا سینه‌ی او بپوشد؛ چون پیامبر(ص) سینه او را پوشیده است، امام حسین(ع) به او فرمودند: اتق!... یا ابعادالله حمن و لاتدعن نصرنی! ای پدر عبدالرحمن! از خدا ترس و نصرت یاری مرا رها نکن. حتی در نقل دیگری آمده است که امام به او فرمود: اگر پدر تو امروز زنده بود، مرا یاری می‌کرد، تو از یاری من سر باز زنی، متأسفانه او به دعوت امام لیبیک نگفت؛ اما بعدها با عبدالملک مروان بیعت کرد. با حجاج که نماینده عبدالملک بود بیعت کرد ولی حاضر نشد با ابعادالله بیعت کند. نگاه تاریخ به شخصیت‌هایی مانند عبدالله بن عمر و قضاوت او طبیعتاً این هست که اینها توفیق حضور در کنار امام را نداشتند. ما در دعا از خدا می‌خواهیم که زبان ما را به نواب، و نطق ما را به حق گویا کن، معنایش این است که در زمان‌های حساس، انسان بتواند تصمیم‌گیری درست داشته باشد. در روایات داریم التذیر قبل العمل یؤتمک من التمد؛ برنام‌ه‌ریزی و تدبیر قبل از کار، آشنایی از پیشیمانی محفوظ نگاه می‌دارد. یکی دیگر از شخصیت‌هایی که با ابعادالله گفتگو داشتند، عمر بن قیس مشرفی است. او در منلقه قصر بنی مقلات با پسر عموهایش، حنمت امام رسید. امام فرمود: آیا برای یاری من آمده‌اید؟ گفتند: باین رسول الله ما مردمی عیال واریم، اموال مردم پیش ما است. اگر اجازه بدهید اموال را به صاحبانشان برگرانیم، می‌توسیم امامت مردم زائل شود و پس از انجام این وظیفه خدمت شما می‌رسیم. امام فرمودند: اگر بر کردید خود شوید که فریاد ما شنوید؛ زیرا هر کسی فریاد ما بشنود و مرا یاری نکند، سزاوار است خداوند او را با خورای به آتش دوزخ بیندازد. این سخن امام کافی بود که آنها بلافاصله مأموریشان را انجام دهند و برگردند. اما متأسفانه توفیق حضور در کنار امام را پیدا نکردند و نتوانستند به اردوستان حسینی پیوندند. رفتن همان وعده‌ها حادثه کربلا و مطلع شدن از جریان و آرزوی پیوستن به امام حسین همان، لب انسان علی‌نفسه بصیرتی واقعی معاندانه؛ طبیعتاً هر انسانی خود را بیش از هر کسی می‌شناسد اما متأسفانه گاهی عذر تراشی‌ها و بهانه تراشی‌ها مانع از استفاده از فرصت‌ها می‌شود. یکی از عوامل مهم سعادت انسان در زندگی ثابت قدم در مسیر حق است. در دعا از می‌خواهیم ربنا افق علیه صبرا و ثبت اقامتنا و نصرنا مع القوم الکافرین؛ باز خدا می‌خواهیم تا علاوه بر صبر و مقاومت و استواری و سبب، انسان سفید بار شد و نمود، آن کسی است که ریشه‌ش ثابتی دارد و در فتنه و آفت‌ها او سربر صعود در عالم هستی دارد. ما در حادثه عاشورا با افرادی برخورد می‌کنیم که از این ثبات برخوردار نیستند و شاید بتوانیم نام آنها را مترددان در عاشورا بنامیم؛ کسانی که معاند نبودند، مجاهد نیز نبودند، همراه با امام حسین(ع) بودند اما تردید کردند و مسیر را رها کردند. یکی از آنها حرم‌ه بن سلیم است. حرم‌ه آن کسی است که در حادثه کربلا در سیاه عمر سعد بود است، او از یاران امیر مؤمنان در جنگ صفین است. او می‌گوید: در جنگ صفین همراه با امیر مؤمنان از نبرد برمی‌گشتم، مولایم علی(ع) به سرمزین کربلا رسیدند، قدری از خاک بر او ریختند و پیوندند و سپس فرمودند: آفرین بر تو ای خاک! در بردم‌ای! تو در قیامت و در محشر حاضر می‌شوند که بی‌حساب به بهشت می‌روند. این خبر غیبی امیر مؤمنان علی(ع)، ۲۲ سال قبل از حادثه شهادت است. حرم‌ه می‌گوید: من این خبر را شنیدم، اما پیش خودم سبک برمرد و به بهبه انگار گفتم که مردم، به نوبت اندم و برای همسر، این جریان بازگشت از صفین را نقل کردم. همسرم که از محیان علی(ع) بود گفت: علی جز حق نمی‌گوید، انکار نکن. پیامبر(ص) نیز در حلیتی می‌فرمایند: آن لریکم فی امام دهر کم نفعات، فترصدوا! بدان که در ایام زندگی شما نسیب‌ها و نفع‌های رحمتی می‌وزد، زود آنها را دریابید و شکار کنید. اختلاس از نظر مسائل مالی و اقتصادی یک انحراف است. اما در یک‌جا خوب است و آن هم اختلاس فرصت است. کسانی که در فرصت‌ها اختلاس می‌کنند، یعنی می‌گردند و فرصت را در خدمت اهداف عالی می‌گیرند. بنا بر این نگاه ما به فرصت سه جور است؛ فرصت یاب، فرصت طلب و فرصت سوز. ۲۳ سال بعد از این ماجرا، حرم‌ه در لشکر عمر سعد قرار گرفت. خودش می‌گوید من با دیدن این صحنه به یاد آن خاطره و جریان پیش از دهم قبل افتادم. خدمت ابعادالله آمد، جریان توفیق دارم، امام فرمودند: تو چه می‌کنی؟ گفت: ای اولاد منم! ای اولاد منم! فرزندان کوچک دارم، من برمی‌گردم. امام فرمودند: دور شو تا صدای استغاره منرا نشنوی و حرم‌ه بدین سان، صحرای کربلا را ترک کرد و نزد خاندانش رفت. گویا حسین فرزند صغار نورد و گویا دختران ابا عبدالله بر جای او مهم نیستند. اما ابعادالله با همین اولاد و فرزندان کوچک، صحرای کربلا آمده است. حرم‌ه تاراحت و اندوهناک فرزندان خود است اما به فرزندان ابعادالله نمی‌انیدند. این جریان نشان‌دهنده آن است که افراد، گاهی در زمان‌های حساس، قدرت تشخیص صحیح را ندارند. اینکه ما در دعا از خدا می‌خواهیم که زبان ما را به نواب، و نطق ما را به حق گویا کن، معنایش این است که در زمان‌های حساس، انسان بتواند تصمیم‌گیری درست داشته باشد. در روایات داریم التذیر قبل العمل یؤتمک من التمد؛ برنام‌ه‌ریزی و تدبیر قبل از کار، انسان را از پیشیمانی محفوظ نگاه می‌دارد. حرم‌ه چند سال بعد از این ماجرا از دنیا رفت؛ اما چنین نیست که همیشه از دست دادن فرصت‌ها قابل جبران باشد. این جمله‌ای که حرم‌ه به ابعادالله عرض کرد که نه تو هستم و نه با دشمنان تو، جمله‌ای نیست که او را تطمیر کرد. مؤمن نباید بگوید: لا معک و لا علیک، مؤمن، موضوع ثابت دارد. این تردید حرم‌ه و ترک صحنه و عذر تراشی او قابل توجیه نیست.

تحریرات در واقعه تاریخی کربلا در اندیشه استاد مرتضی مطهری

خواندند. واقعا خود آن خطابه‌ها عجیب است! کسانی که اهل سخن هستند می‌دانند که ممکن نیست انسان در حال عادی بتواند سخن عالی بگوید که در حد اعلای اوج باشد. روح بشر باید به اهتزاز بیاید. مخصوصا اگر سخن از نوع مرثیه باشد، دل انسان باید خیلی سوخته باشد، تا یک مرثیه خوب بگوید. اگر بخواید غزل بگوید باید سخت دچار احساسات عشقی باشد تا غزل خوبی بگوید. اگر بخواید حماسه بگوید باید سخت احساسات حماسی داشته باشد تا یک سخن حماسی بگوید. این است که خطبه‌های ابا عبدالله اثر گذار می‌شوند؟ مخصوصا یکی از آن خطبه‌هایی که در روز عاشورا ایراد می‌کند و از افضل ترین خطبه‌هاست که امام برای خواندن آن از اسب پیاده شد و برای این که می‌خواست که یک جای مرتفع تری باشد تا صدایش بهتر برسد، بر بالای شتر رفت و فریاد زد که تالک ایته‌ا الجماعه و تر حاحین فصوص حتمونا واجفین و یکبار، دوبار، سه بار صحبت کرد. عمر سعد بر لشکریان خود توبیخ کرد، مبادا نطق حسین اینها را تحت تاثیر قرار دهد. نوبت بعد که ابا عبدالله شروع به صحبت کرد، از آنجا که روحشان شکست خورده بود، عمر سعد دستور داد فریاد کنید و به دهانتان بزنید که صدای حسین را کسی نشنود. آیا این علامت شکست نیست؟ آیا این علامت پیروزی حسین نیست؟

واقفیت اربعین

استاد مطهری در خصوص اربعین و تحریفات آن اینچنین می‌گوید: اربعین که می‌رسد، همه این روضه را می‌خوانند و مردم هم خیال می‌کنند اینطور است که اسرا از شام به کربلا آمدند و مردم آنجا با مردم ملاقات و امام زین العابدین با جابر ملاقات کرد. در صورتی که به جز در کتاب لیهوف که آن هم نویسنده‌اش یعنی سید بن طاووس در کتاب‌های دیگرش آن را تکذیب و لاف‌لاف تایید و تکرار است در هیچ کتاب دیگری چنین چیزی ذکر نشده است و هیچ دلیل عقلی هم آن را قبول نمی‌کند. ولی مگر می‌شود این قضایایی را که هر سال گفته می‌شود از مردم گرفت، جابر اول زائر امام حسین (ع) بوده است و اربعین هم جز موضوع زیارت امام حسین (ع) هیچ چیز دیگری ندارد. موضوع، تجدید عزای اهل بیت نیست، موضوع اهل بیت به کربلا نیست، اصلا راه شام از کربلا نیست، راه شام به مدینه، از همان شام جدا می‌شود. مطهری ادامه می‌دهد: آن چیزی که بیشتر دل انسان را به درد می‌آورد این است که اتفاق در میان وقایع تاریخی کمتر واقعه‌ای است که از نظر نقل معلوم می‌شود به اندازه حدیث کربلا غنی باشد. من در سابق تصور می‌کردم که اساسا علت این که این همه دروغ در این واقعه ایجاد شده برای این است که وقایع راستین را کسی نمی‌داند که چه بوده است، بعد که مطالعه کردم دیدم اتفاق هیچ حدیثی در این باره وجود ندارد. مردم مثل سیزده، چهارده قرن پیش به اندازه حدیث کربلا تاریخ معتبر ندارند. مورخان معتبر اسلامی از همان قرون اول و دوم قضا را با سندهای معتبر نقل کردند و این نقل‌ها با یکدیگر انطباق دارند و به یکدیگر نزدیک هم هستند و یک قضایایی در کار بوده است که سبب شده جزئیات این تاریخ بماند. یکی از چیزهایی که سبب شده که متن این حدیث محفوظ بماند و هدفش شناخته شود این است که در این حدیث خطبه زیاد خوانده شده است. در آن عصرها خطبه حکم اعلامیه در این عصر را داشت. همان طور که در این عصر در جنگ‌ها مخصوصا در واقع، اعلامیه‌های رسمی بهترین چیزی است که متن تاریخ از نشان بدهد، در آن زمان هم خطبه‌های این طور بوده است، لذا خطبه زیاد است. چه قبل از حدیث کربلا و چه در خلال آن و چه خطبه‌هایی که بعد از آن است در کوفه، در شام و در جاهای دیگر ایراد کردند. اصلا هدف آنها از این خطبه‌ها این بود که می‌خواستند به مردم اعلام کنند که چه گذشت و قضایا چه بود و هدف چه بود و این خودش یک انگیزه‌ای بود که جریان نقل شود. ولی ما چهره این حدیث تا باینکه تاریخی را آن قدر منوش نموده و بزرگ‌ترین خیانت‌ها را در امام حسین (ع) کرده‌ایم که به کلی حدیث را تغییر داده‌ایم. قطعاً اگر امام حسین (ع) به عالم ظاهر بیایند خواهند گفت: این امام حسین که شما در خیال خودتان رسم کرده‌اید که من نیستم، این همان حسینی است که شما در خیال خودتان رسم کرده‌اید که برادر زاده من نیست، آن علی اکبری که شما در مخیله خودتان درست کرده‌اید که جوان با معرفت من نیست، آن یارانی که شما درست کرده‌اید که آنها نیستند، ما قاسمی درست کردیم که آرزوی شما فقط دامادی بوده، آرزوی عموش هم دامادی او بوده، حال بیاییم قاصم ذهن خود را با قاسمی که در تاریخ بوده است مقایسه کنیم.

وقایع شب عاشورا

تاریخ معتبر این قضیه را نقل کرده‌اند که در شب عاشورا امام (ع) اصحاب خود را در یک خیمه‌ای با نزدیک آن خیمه جمع کردند و آنجا بسیار معروف شب عاشورا را به آنها تکرار کرد. در این خطبه امام به طور خلاصه به آنها می‌گوید شما آزاد هستید. امام نمی‌خواست کسی خودش را برای ماندن مجبور ببیند، و حتی کسی بخشد که به حکم بیعت لازم است بماند. لذا می‌گوید همه شما را آزاد گذاشتم، همه یارم، خاندانم، برادرانم، فرزندانم، برادر زاده‌هایم، اینها جز به شخص من به کس دیگری کار ندارند، شب تاریک است و از این تاریکی استفاده کنید و بروید و آنها هم قطعاً با شما کار ندارند. در این باره می‌توانید مطالعه کنید و می‌توانید آنها به طور مستقیم ببینید می‌گویند آقا مگر چنین چیزی ممکن است، جواب پیغمبر خدا را چه بدبیم، وفا و انسابت کجا رفته است، محبت و مطلقه کجا رفته و آن سخنان پر شوری که آنجا فرمودند که واقعا قابل ستکراب می‌کند، یعنی انسان را به حیوان می‌آورد.

و این نمونه‌های زیادی دارد که در تحریف واقعه کربلا هم این عامل دخالت داشته است. عامل دوم، تمایل بشر به اسطوره‌سازی و افسانه‌سازی است و این در تمام تواریخ دنیا وجود دارد، افرادی که شخصیت آنها، شخصیت بی‌شویی است، قول آنها، عمل آنها، قیام آنها، نهضت آنهاست و حجت است، نباید در سخنانشان، در شخصیتشان، در تاریخچه‌شان تحریفی واقع شود. عامل سوم یک عامل خصوصی است، دو عامل پیشین در تمام تواریخ دنیا هست ولی در خصوص حادثه کربلا یک جریان و عامل خصوصی است که سبب شده است در این داستان، جعل واقع شود. پیشوایان دین از زمان پیغمبر اکرم و ائمه‌الطهار دستور اکید داده‌اند که باید نام حسین بن علی (ع) زنده بماند، باید صحبت حسین بن علی (ع) هر سال تجدید شود، چرا این چه دستوری است در اسلام، چرا ائمه دین این همه به این موضوع اهتمام داشتند، و چرا برای زیارت حسین بن علی (ع) این همه ترغیب و تشویق است؟ از نگاه مطهری حسین (ع) مکتب عملی اسلام را تأسیس کرد. حسین (ع) نمونه عملی قیام‌های اسلامی است. خواستند مکتبش زنده بماند، خواستند سالی یکبار امام (ع) با آن انگیزه‌اش ظهور کند و برای همیشه زنده بماند. هر چه ما در این کوشش کنیم به شرط آنکه هدف آن را تشخیص دهیم. بیاجاست. اما متأسفانه عده‌ای در این شناختند، خیال کردند بدون اینکه مردم را با فلسفه قیام حسینی و مکتبش آشنا کنند و مردم را عارف به مقامات حسینی کنند، همین قدر که آمدند و ننشستند و تفهیمه‌ها و ندانسته‌ها گریه‌ای کردند، کفاره گناهان است. بعضی می‌گویند هدف وسیله را می‌باح می‌کند. هدف که خوب باشد، وسیله هر چه باشد، شد اینها هم گفتند مایک هدف مقدس داریم و آن ترسوند، بر امام حسین (ع) است که کار خوبی است و باید گریست، به چه وسیله بگریانیم؟ گفتند، اشک جاری می‌شود یا نه؟ همین قدر که اشک جاری شود اشکال ندارد، شویویرزیم، طبل بزنیم، به بدن مرد لباس زن بپوشانیم، عروسی قاسم بگیریم، جعل کنیم، تحریف کنیم، در دستگاه امام حسین (ع) این حرف‌ها مانعی ندارد، و نتیجه فردی دست به جیب و دوایا بود.

تاریخچه با عظمت کربلا که به دست ما افتاده، هم دچار تحریف لفظی و هم دچار تحریف معنوی شده است. یعنی ما از خودمان ساز و برگ‌هایی بریکره این تاریخ ساخته‌ایم که چهره با عظمت و نورانی آن را تاریک و ظلمانی و قیافه زیبای آن را زشت کرده‌ایم. استاد مطهری معتقد است: هرگز نمونه‌ای از یک مکتب عملی در دنیا پیدا نمی‌شود که نظیر مکتب حسین بن علی (ع) باشد. اگر شما نمونه حسین بن علی را پیدا کردید، آن وقت بگویید چرا ما هر سال باید یاد حسین بن علی را تجدید کنیم. نظیر آنچه که حسین بن علی در حادثه عاشورا از ایمان کامل به جابر دیگران، از رضا و تسلیم، از صبر، از مردانگی، از ملامت‌نفس از ثبات و استقامت، از عزت و کرامت نفس، از آزادخواهی و آزادی طلبی، از این که در فکر انسان باشد، از این که در خدمت انسان باشد، اگر در دنیا نمونه‌ای پیدا کردید، آن وقت بگویید چرا ما نام حسین بن علی را زنده کنیم.

شرایط یک نهضت مقدس

از نظر استاد مطهری اولین شرط یک نهضت مقدس این است که منظور و هدف آن نهضت، شخصی و فردی نباشد بلکه کلی، نوعی و انسانی باشد. به همین جهت کسانی که در دنیا، حرکتشان، اعمالشان، نهضت‌هایشان به خاطر شخص خودشان نبوده است و به خاطر بشریت و انسانیت بوده است، برای ایجاد حق و عدالت و مساوات بوده است، به جهت توحد و خداشناسی و ایمان بوده است، همه افراد آنها را دوست دارند. همه می‌گویند: حسین منی و انا من حسین. شرط دوم برای این که

امام حسین (ع) و نهضت پرشور عاشورا در اندیشه استاد شهید مرتضی مطهری، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده است. دغدغه استاد در معرفی این نهضت به حدی بوده که بارها موضوعات سخنرانی مهم و با ارزش ایشان را این موضوع به خود اختصاص می‌داد. نهضت عاشورایی امام حسین (ع)، با انگیزه‌ای معروف و نهی از منکر و با هدف برقراری عدل و عدالت و در نهایت برای نجات اسلام و مبارزه با ظلم بود. آن همه گریه بر سیدالشهدا و عزاداری برای سیدمظلومان نیز، برای زنده نگه‌داشتن این مکتب جهاد و شهادت و حفظ ارزش‌ها بوده است. متأسفانه در طول تاریخ، تحریف‌هایی چه در انگیزه‌ها و اهداف، چه در چهره‌های حماسه‌ساز و چه در برنامه‌های مربوط به عاشورا انجام شد که این تحریف‌ها برخی به محتوا، برخی به شکل و برخی به افراد برمی‌گردد. کتاب‌هایی که به عنوان مقتل نوشته شده و روضه‌هایی که برای عاشورا گفته و خوانده شده، گاهی چون با انگیزه گریاندن مستمعان بوده، آمیخته به مطالب ضعیف، غیر مستند و احمقاناً دروغ شد. علاقه‌ای که به چهره‌های عاشورایی وجود داشت، سبب شد در حوادث آن حماسه، غلوها و مبالغه‌هایی نقل شود که غیر عقلی و باور نکردنی است. آثار و ارقام کشته‌ها و برخی حوادثی که به ظاهر غم‌انگیز و سوزناک بود، بر اصل واقعه افزوده شد. انگیزه آن حماسه، گاهی تا حد کشته شدن برای شفاعت آن تنزل یافت، نوع برخورد‌های امام حسین (ع)، زینب و امام سجاد (ع) و کودکان و اهل بیت، گاهی به صورت عجز و لابه و ذلت و حقارت در برابر قاسمی چون یزید و عمر سعد و در شمر در آمد و خواسته بزرگ امام در این میدان حماسه، که در بیعت با حکومت جریب بود، به درخواست جرعه‌ای آب برای لب عطشان خویش یا گلولی خشک علی‌صدر در آمد. استاد شهید مرتضی مطهری از جمله اندیشمندیانی است که این تحریفات را ریشه‌ای کرده و به علل و عوامل آن از زوایای مختلف پرداخته است. استاد مطهری در خصوص این تحریفات معتقد است: برای مصیبت امام حسین (ع) و اهل بیتش (س) به خاطر آن همه زجرهای رومی و ساسانی و ضربات شمشیرهای ناپید نگریست، بلکه باید به خاطر مظلومیت و دروغ پردازی‌هایی گریست که مقام حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) را منزلت می‌کند. وی در ادامه می‌گوید: در برخی از این تحریفات اشاره شده که لیلای مادر علی اکبری (نور کدره که اگر فرزندانم شاره بماند از کربلا تا مدینه رحمان خواهم کاشت، بعدها علما با سند این مطلب را رد کردند. اولاً حضرت در کربلا حضور نداشته، ثانیاً منطقه قیامین کربلا و مدینه برای کشت رحمان بلا امکان است، ثالثاً مسافت بین آن دو شهر سیصد فرسنگ است. در جای دیگری نیز گفته‌اند، امام حسین (ع) در کربلا سیصد هزار نفر را کشته است، اگر فرض شود هر تانیه یک نفر را بکشند این برای تعداد هشتاد و سه ساعت و بیست دقیقه لازم است. بعد دیدن این تعداد کشته با طول روز جور در نمی‌آید، گفتند روز عاشورا هم هفتاد ساعت بوده است! همین طور درباره حضرت ابوالفضل (ع) گفته‌اند که بیست و پنج هزار نفر را کشت! که حساب کرده اگر در هر تانیه یک نفر کشته شود، شش ساعت و پنجاه و چند دقیقه و چند ثانیه وقت می‌خواهد.

عوامل تحریف

استاد مطهری در این رابطه عوامل تحریف را به طور مبسوط مورد بررسی قرار داده و می‌گوید: به طور کلی عواملی وجود دارد که همواره تاریخ را دچار تحریف کرده است و این تحریفات تنها اختصاصاً به حادثه عاشورا ندارد. مثلاً همیشه اغراض دشمنان، خود، عاملی است برای اینکه حادثه‌ای را دچار تحریف کنند. دشمن برای اینکه به هدف و غرض خود برسد، تغییر و تبدیل‌هایی در متن تاریخ ایجاد و یا توجیه و تفسیرهای ناروایی از تاریخ می‌کند

طلیعه ظهور و تقویت اسلام در تاجیکستان

مجمع ائمه مساجد و حسینه های افغانستان خواهان: قطع حمله اسرائیل به غزه

مجمع ائمه، وعاظ مساجد و حسینه های افغانستان در بیانیه ای خواهان قطع سریع حملات وحشیانه رژیم نژادپرست اسرائیل به مسلمانان نوار غزه شد. این مجمع از سازمان کشورهای اسلامی و جامعه جهانی خواست برای توقف کشتار دسته جمعی مسلمانان فلسطین اقدام کنند تا قبل از اینکه این مساله به یک بحران غیرقابل علاج در منطقه تبدیل شود. در بیانیه این نهاد گفته شد که رژیم اشغالگر اسرائیل بار دیگر دست های خود را به خون مردم مظلوم و بی دفاع نوار غزه رنگین ساخته است. در بخشی از بیانیه آمده است: حملات ضد اسلامی و انسانی اسرائیل غاصب، علیه فلسطینی های در محاصره باعث کشتار و زخمی شدن تعداد زیادی از اطفال، زنان و مردان سالخورده شد که قلب میلیون ها مسلمان روی زمین را جریحه دار ساخته است. ما علما، خطباء، ائمه و وعاظ مساجد و حسینه های افغانستان این عمل وحشیانه صهیونیسم را شدیداً محکوم می کنیم و خواستار توقف فوری این حملات وحشیانه می باشیم. نوار غزه با ۳۶۰ کیلومتر مربع وسعت، یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر جمعیت دارد. در ۲۴ ساعت گذشته شورای علمای افغانستان، وزارت خارجه و رئیس شورای علمای شیعه افغانستان حمله اسرائیل به نوار غزه را محکوم کردند.

اعتراف رژیم صهیونیستی به بمباران یکی دیگر از مساجد نوار غزه

وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی اعتراف کرد که یک مسجد دیگر را در جنوب نوار غزه در اردوگاه پناهندگان جبالبه بمباران کرده است. پایگاه اینترنتی وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی مدعی شد: حماس در این مسجد تعداد زیادی از موشک های گراد و راکت های قسام و انواع جنگ افزارهای دیگر و مواد تخریبی انبار کرده بود و همچنین این مسجد را به ستاد فرماندهی افراد خود در جنوب غزه مبدل ساخته بود. بر اساس این گزارش، این رژیم در جهت کاستن از میزان اعتراض به سکوت دولت مصر درقبال این جنایات مدعی شد، دولت مصر به اسرائیل هشدار داده است که از ادامه حمله به مساجد، حتی اگر کانون فعالیت های تروریستی بوده و به صورت انبار اسلحه در آمده باشد، خودداری ورزد. این درحالیست که تاکنون بیش از شش مسجد درغزه ازسوی رژیم صهیونیستی بمباران و به کلی تخریب شده است. وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی با ادعای اینکه سازمان های ترور فلسطینی همه موازین اخلاقی و انسانی و دینی را در راه مبارزه با اسرائیل زیر پا می گذارند؟! مدعی شد: آنها مسجد را به ستاد ترور مبدل می سازند، با آمبولانس به نقل و انتقال اسلحه و موشک می پردازند و در داخل ساختمان های مسکونی به پرتاب موشک دست می زنند و جنگ افزار خود را در آپارتمان ها و مراکز مسکونی پنهان می سازند. این ادعاها درحالی ازسوی رژیم صهیونیستی برای فریب افکار عمومی منتشر می شود که تاکنون ۴۲۵ نفر از مردم غزه شهید و بیش از ۲۲۰۰ نفر بر اثر بمباران هوایی و موشکهای صهیونیستها مجروح شده اند و تمامی آمبولانسهای این شهر برای انتقال شهدا و مجروحان به بیمارستانها به کارگرفته شده است که تعداد آنها کافی نیست.

تشکیل داده اند. در زمان حاکمیت شوروی هرگونه نشانی از دین چون انجام حج و یا اقامه نماز مجازات به دنبال داشت. تاجیکستان یکی از پنج کشور آسیای میانه است که پیشتر بخشی از اتحاد جماهیر شوروی سابق بوده که در سال ۱۹۹۱ فروپاشید. احیای اسلام درست پس از استقلال تاجیکستان صورت گرفت. تعداد مسلمانانی که اسماً به زیارت خانه خدا رفتند رکورد جدیدی ثبت کرد، اسماً ۵۲۰۰ زائر راهی خانه خدا شدند که این تعداد ۱۰ برابر بیشتر از تعداد زائران سال ۲۰۰۰ است. مساجد و مدارس دینی تازه نیز بخشی از هویت و حقیقت جدید مسلمان تاجیکستان هستند. مردانی با محاسن و زبانی محجبه با روسریهای رنگارنگ در سراسر این کشور دیده می شوند. تاجیکستان تنها کشور اتحادیه جماهیر شوروی سابق است که حزب سیاسی اسلامی قانونی دارد.

پس از دهها سال سرکوبی تحت حاکمیت اتحادیه جماهیر شوروی، مسلمانان امروز با افتخار می توانند ایمان و اعتقاد خود را در تاجیکستان نشان دهند و این امر نشان از احیای اسلام در این کشور آسیای میانه دارد. مرچیا ۲۵ ساله مادر سه

تدابیر سختگیرانه رژیم صهیونیستی در مسجد الاقصی

همزمان با هفتمین روز از تهاجم گسترده نیروهای رژیم صهیونیستی به غزه مقام های اسرائیلی تدابیر سختگیرانه ای برای ورود نمازگزاران فلسطینی به مسجد الاقصی اتخاذ کردند. رژیم صهیونیستی که پیش از این به مردان بالای ۴۵ سال اجازه ورود به مسجد برای ادای نماز جمعه را می داد اعلام کرده است که افراد بالای ۵۰ سال می توانند وارد این مکان شوند. این تصمیم در نشست ایهود باراک و وزیر جنگ رژیم صهیونیستی با مسوولان نظامی اسرائیلی که برای بررسی اوضاع غزه تشکیل شد گرفته شده است. رژیم صهیونیستی همچنین هزاران نظامی خود را در شهر قدس و ورودی ها و اطراف مسجد الاقصی مستقر کرده تا از تظاهرات احتمالی فلسطینی ها در اعتراض به اوضاع غزه جلوگیری کند.

نماز جمعه در مسجد الاقصی

در حلقه محاصره پلیس رژیم صهیونیستی برگزار شد

نماز جمعه در مسجد الاقصی درحالی برگزار شد که نیروهای پلیس رژیم صهیونیستی، این مسجد را در حلقه محاصره کامل خود گرفته بود و به بیشتر جوانان فلسطینی اجازه حضور در آن را نداد. شبکه تلویزیونی الجزیره قطر اعلام کرد: مساحتی بالغ بر صدها متر در اطراف مسجد الاقصی شاهد حضور هزاران نیروی پلیس صهیونیستی بود. در حالی که اسرائیل فقط به فلسطینی های ساکن بیت المقدس و بالاتر از ۵۰ سال سن اجازه برگزاری نماز در مسجد الاقصی را داده بود و هزاران نیروی پلیس و نیروی امنیتی در مناطق مختلف بیت المقدس و به خصوص اطراف مسجد الاقصی مستقر شده بودند. حاضران پس از نماز جمعه، برای شادی روح شهدای غزه نماز خواندند و دعا کردند. براساس این گزارش، این درحالیست که نیروهای پلیس رژیم صهیونیستی همچنان صدها فلسطینی را که اجازه ورود به مسجد الاقصی و برگزاری نماز را نیافتند تحت محاصره خود درآورده است. این افراد جوانانی هستند که سن آنان زیر ۵۰ سال است. این نخستین نماز جمعه ای است که از زمان حمله اسرائیل به غزه در مسجد الاقصی برگزار شد. بیش از ۱۲ هزار نیروی پلیس در سراسر سرزمینهای اشغالی مستقر شده و در حالت آماده

باش کامل قرار گرفته اند. تعداد زیادی از نیروهای پلیس صهیونیستی هم به شهرها و شهرک های عرب نشین داخل خط سبز سرزمین های موسوم به اسرائیل اعزام شده اند

اسرائیل درهای مسجد الاقصی را به روی نمازگزاران بست

شبکه تلویزیونی العربیه روز جمعه اعلام کرد: اسرائیل با تعیین شرط سنی برای ورود نمازگزاران به مسجد الاقصی و در اختیار داشتن مجوز ورود، عملاً درهای این مسجد را به روی بسیاری از نمازگزاران جمعه بست. العربیه افزود: اسرائیل به مردان زیر ۵۰ سال اجازه ورود به مسجد الاقصی را نمی دهد و علاوه براین فقط کسانی که دارای مجوز ویژه اسرائیل هستند اجازه ورود به مسجد الاقصی را دارند. زیاد حلبی خبرنگار العربیه گفت: با تدابیر امنیتی شدید اسرائیل، تعداد نمازگزاران فلسطینی به حدود چهار هزار و ۵۰۰ نفر رسید. این در حالی است که تعداد نمازگزاران معمولاً در شرایط عادی دهها هزار نفر است و در مناسبت های مذهبی تعداد آنان از یکصد هزار نفر نیز فراتر می رود. تدابیر امنیتی شدید اسرائیلی ها در مورد ورود نمازگزاران به مسجد الاقصی حاکی از نگرانی اسرائیل از نمازگزاران فلسطینی است. حلبی گفت: در این شرایط تلاش فلسطینی ها برای ورود به مسجد الاقصی تقریباً محال و بی فایده است زیرا این اقدام با سرکوب اسرائیلی روبه رو می شود و گاهی اوقات ورود بدون مجوز با مجازات زندان و یا جریمه نقدی مواجه می شود.

علامه فضل الله خواستار شد :

نشست فوری علمای شیعه و سنی برای بسیج مسلمانان علیه اسرائیل

تسنن درنظر گرفته نشد. این عالم برجسته لبنانی همچنین این پرسش را مطرح کرد که جنایتی مانند غزه؛ چنین فاجعه آمیز موجب آن نشد که سران شیعه و سنی نشست فوری را در مسجد الحرام یا الازهر یا نجف برگزار کنند. پس کدام فاجعه یا مصیبتی آنان را در یک جا جمع خواهد کرد؟ حملات بی امان و وحشیانه رژیم صهیونیستی به غزه شنبه هفتم دی ماه (۲۷ دسامبر) آغاز شد و تاکنون ۴۸۵ شهید و دوزار و ۳۰۰ زخمی برجای گذاشت.

خطیب مسجد امام حسین (ع) کویت:

رفتار مسئولان اروپایی و آمریکایی از تعالیم حضرت مسیح به دور است

خطیب مسجد امام حسین(ع) کویت با بیان اینکه رفتار مسئولان اروپایی و آمریکایی از تعالیم حضرت مسیح به دور است، گفت: سران آمریکا و اروپا در کشتار مردم غزه شریک جرم رژیم صهیونیستی اند. شیخ علی مدنی خطیب سرشناس لبنانی طی سخنانی در مسجد امام حسین(ع) با یادآوری تعالیم روح بخش حضرت عیسی مسیح(ع) که بشریت را به رحمت و رأفت دعوت می کند، گفت: مسئولان کشورهای اروپایی و آمریکایی با اهمال نسبت به این اصول در کنار صهیونیست ها قرار گرفته و در کشتار امت عربی و اسلامی با رژیم صهیونیستی شریک شده اند. وی افزود: چنانچه آن ملت ها به تعالیم حضرت عیسی (ع) ایمان می آوردند، برای رویارویی با ظلم و عملیات نظامی صهیونیست ها با مسلمانان در یک صف قرار می گرفتند. این روحانی برجسته لبنانی در ادامه یادآور شد: به گواهی تاریخ بسیاری از مسیحیانی که از سیره حضرت مسیح تبعیت می کردند، همواره در کنار مسلمانان قرار گرفته بودند زیرا این دو دین بیش از بقیه ادیان به یکدیگر نزدیک اند.

نیروهاک اهیتی هصر مانع از برگزاری نماز جمعه در یکی از مساجد شدند

شهرهای مختلف مصر صورت گرفت. نیروهای امنیتی مصر هم ۲۵ تن از اعضای اخوان المسلمین را در تظاهراتی که در حمایت از ساکنان نوار غزه برگزار شده بود، بازداشت کردند. نیروهای امنیتی مصر به منظور جلوگیری از برگزاری هر نوع تظاهراتی پس از نماز جمعه در محکومیت تهاجم رژیم صهیونیستی به غزه، در خیابانهای مختلف قاهره مستقر شدند. نیروهای امنیتی مصر به تظاهرکنندگان در دانشگاه الازهر هم اجازه ندادند از این دانشگاه خارج شوند. این در حالی است که در پی فراخوان بزرگ سید حسن نصرالله از ملت مصر برای برگزاری تظاهرات میلیونی علیه دولت حسنی مبارک به منظور گشودن گذرگاه های رفح، دولت مصر در سراسر این کشور حالت آماده باش کامل اعلام کرده است. سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان در سخنان یکشنبه شب خود خطاب به ملت مسلمان مصر گفته بود: شما باید میلیونی به خیابان ها بروید. ای مردم مصر، شما باید گذرگاه رفح را با رفتن به خیابان ها باز کنید.

محمد البلتاجی یکی از نمایندگان اخوان المسلمین مصر اعلام کرد که نیروهای امنیتی این کشور از برگزاری نماز جمعه در یکی از مساجد این کشور جلوگیری کردند. شبکه خبری الجزیره گزارش داد که نیروهای امنیتی مصر از ورود نمازگزاران به مسجد الفتح محل برگزاری نماز جمعه اخوان المسلمین واقع در منطقه الیمیس جلوگیری کردند. قرار بود نمازگزاران پیش از برگزاری نماز جمعه در حمایت از ملت مظلوم فلسطین دست به تظاهرات بزنند. این در حالی است که برخی از تظاهرات کنندگان همچنان در خیابان الفجالة نزدیک به مسجد الفتح و خیابانهای اطراف آن حضور دارند. منابع امنیتی مصر گزارش دادند که پلیس این کشور حدود ۲۰۰ تظاهرات کننده را تاکنون دستگیر کرده است و این در حالی است که پنج تن از تظاهرات کنندگان در درگیری با نیروهای پلیس زخمی شدند. بازداشت این افراد برای جلوگیری از برگزاری تظاهرات مردمی در محکومیت جنایتهای رژیم صهیونیستی در غزه پس از اقامه نماز جمعه در

قدیمی ترین مسجد بریتانیا مرمت می شود

مسلمانان بریتانیا روی پروژه نوسازی و مرمت قدیمی ترین مسجد کشور کار می کنند تا شکوه و جلال این مسجد را به آن بازگردانند و بر ریشه های مسلمانان در این کشور تأکید کنند. قالب خان رئیس انجمن عبدالله کولیم گفت: ما می خواهیم این مسجد را به مرکز میراث فرهنگ اسلامی و گفتگوی بین ادیان تبدیل کنیم. این پروژه ۳ میلیون پوندی در نظر دارد مسجد لیورپول را با افزودن حیاط، موزه، گالری هنری، مرکز آموزشی گفتگوی بین دینی و کتابخانه نوسازی کنند. یک لابراتور زبان نیز در مرکز یادگیری ها ساخته می شود تا به یادگیری زبانهای عربی، فارسی و سایر زبانها کمک کند. این مرکز همچنین میزبان جلساتی برای آموزش به بریتانیایی ها درباره اسلام و مسلمانان خواهد بود. مسجد قدیمی بریتانیا که در لیورپول قرار دارد توسط ویلیام کولیم فرزند یک ساعت ساز ثروتمند ساخته شد که اسلام آورد و نام عبدالله را برای خود برگزید، این مسجد رسماً در سال ۱۸۸۹ گشایش یافت. نمای ظاهری سفید رنگ این مسجد کتیف شده، در بخش جلوی آن پوشیده شده و در پشتی آن با شعارهایی از رنگ پوشانده شده است. مسلمانان و رهبران کلیسایی با مشاهده وضعیت نابسامان این مسجد تاریخی خواستار مرمت آن شده تا میراث اسلامی را در این کشور مورد تأکید قرار دهند. مسلمانان اظهار داشتند که ترمیم این مسجد بر حضور دیرینه و با افتخار آنها در بریتانیا تأکید می کند. بریتانیا دربرگیرنده اقلیت ۲ میلیون نفری از مسلمانان است که بیشتر اهل کشورهای آسیای جنوبی، هندوستان، پاکستان و بنگلادش هستند.

دو مسجد در ایالت های مختلف آمریکا با ممله فراابکاران مواجه شدند

دو مسجد در ایالت های فلوریدا و پنسیلوانیای آمریکا با حمله خرابکاران و اسلام هراسان مواجه شدند که این اقدام، مسلمانان را از عدم تساهل و تعصب موجود در آمریکا شگفت زده کرد. دفتر شورای روابط اسلامی آمریکایی در جنوب فلوریدا گزارش کرد که روز پنجشنبه ۱۲ دی ماه گلوله هایی به مسجد میامی و مدرسه اسلامی در ایالت فلوریدا شلیک شده است. پلیس میامی گلوله ها را روز جمعه در دیوارهای مدرسه اسلامی و مسجد النور پیدا کرد. پلیس اعلام کرد این موضوع را مورد بررسی و تحقیقات بیشتر قرار می دهد. این درحالی است که در رویداد دوم خرابکاران در ساعتی پیش از نماز ظهر روز جمعه لکه های قرمز رنگی در ورودی مسجد اوکلند در پیتسبورگ پنسیلوانیا پاشیده اند. این مسجد در تاریخ ۱۵ ساله خود، پیشتر نیز از مورد تخریب توسط افراد خرابکار و متعصب قرار گرفته بود. ابراهیم هوپر مدیر ارتباطات ملی شورای روابط اسلامی - آمریکایی گفت: ما از مقامات، اجرای قانون در سطح محلی، ایالتی و ملی می خواهیم این موضوع را بدون درنظر گرفتن تعصب نسبت به اماکن اسلامی مورد بررسی قرار دهند. شورای روابط اسلامی آمریکایی بزرگترین سازمان حمایت از حقوق مدنی مسلمانان است که ۳۲ دفتر در سراسر آمریکا و کانادا دارد. این شورا رسالت خود را تقویت درک اسلام، تقویت گفتگو، حمایت از آزادیهای مدنی، تقویت مسلمانان آمریکایی و تشکیل ائتلافی می داند که صلح و درک دوجانبه را ترویج می کنند.

آسیب شناسی موازی کاری نهادهای حکومتی در اجرای امر به معروف و نهی از منکر

و نهی از منکر را دارد و البته نظارت بر مطبوعات هم وظیفه این وزارتخانه است. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس ادامه داد: در مراحل آموزشی، رسانه‌ای و ارشادی می‌توان این کار را از طریق دستگاه‌های فرهنگی و مردم پیش برد ولی در مواردی که نیاز به نهی از منکرات است بایستی از دستگاه‌های اجرایی مدد جست. نماینده مردم اصفهان در بخش دیگر سخنان خود، با اشاره به آنکه هر یک از نهادهای فرهنگی خود را متصدی اصلی امر به معروف و نهی از منکر می‌دانند در پاسخ به سؤال خبرنگار ما مبنی بر اینکه آیا این امر سبب موازی کاری نمی‌شود، تصریح کرد: ما آداور شد: جامعه کار داریم که اگر هر نهادی به مسئولیت خود عمل کند، جامعه با هم نیازمند فعالیت‌های بیشتر است. نهادهای ما مروج فرهنگ در جامعه هستند و این فرهنگ‌سازی در نظام اسلامی یک رکن است، منتها باید نهادهای فرهنگی برای تقسیم کارها با هم نشستند و داشته باشند و تشکیلاتی منسجم با اهداف و برنامه خاص را به وجود آورند تا از موازی کاری جلوگیری کنند. حجت‌الاسلام رهبر با اشاره به آنکه شورای عالی انقلاب فرهنگی طبق قانون متولی اصلی سیاست‌گذاری فرهنگی در کشور است، یادآور شد: آنها تنها بایستی سیاست‌گذاری کنند و اجرای امر به معروف و نهی از منکر وظیفه آنها نیست؛ آنان برنامه‌ریزی و مهندسی فرهنگی می‌کنند و بعد از اینکه سیاست مورد نظر اخذ شد، این سیاست‌ها به دستگاه‌های اجرایی داده می‌شود؛ کار تشکیلاتی این نهاد امر به معروف و نهی از منکر نیست و فرهنگ‌سازی عملی توسط دستگاه‌های دیگر انجام می‌شود.

سیاسیون و مسئولان

خود را اردوگاه امر به معروف و نهی از منکر قرار دهند

سیاسیون و مسئولان، باید رفتار و اخلاق خود را طوری تنظیم کنند که وقتی مخاطب امر به معروف قرار می‌گیرند با پذیرش پیام، خود را در اردوگاه امر به معروف و نهی از منکر ببینند. مهدی هاشمیان، معاون فرهنگی ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر اظهار کرد: در مسائل سیاسی یا هر مسئله دیگری، اگر درست امر به معروف کنیم مقاومتی به وجود نمی‌آید مگر آنکه نیت خیرخواهانه در آن دنبال نشود و به جای یک نقادی اصلاح طلبانه، به نقد تخریبی بپردازند. وی ادامه این سخن را به شیوه برخورد سیاسیون و مسئولین اختصاص داد و خاطر نشان کرد: سیاسیون و مسئولان باید رفتار و اخلاق خود را طوری تنظیم کنند که وقتی مخاطب امر به معروف قرار می‌گیرند با پذیرش پیام، خود را در اردوگاه امر به معروف و نهی از منکر ببینند؛ ما در عرصه سیاسی در این خصوص با مشکلی رو به رو نیستیم. وی در تکمیل سخنان خود گفت: امر به معروف و نهی از منکر وظیفه‌ای صانعانه است و همه سیاسیون و مسئولان در فرهنگی ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر در بخش دیگر سخنان خود، از لایحه امر به معروف و نهی از منکر، سخن به میان دارند؛ و اظهار داشت: این لایحه، اصل هشتم قانون اساسی است و حدود یک سال روی آن کار شد و تنظیم گردید و در دولت نیز تصویب شد و البته اکنون در انتظار اعضای رئیس‌جمهور برای ارسال به مجلس است. وی در تکمیل این بخش سخنان خود، گفت: تقریباً سه رکن مطروحه قانون اساسی به عنوان امر به معروف و نهی از منکر، در این لایحه مورد توجه قرار گرفته است که عبارتند از مسئولیت‌های مردم نسبت به دولت، دولت نسبت به مردم و مردم نسبت به مردم. معاون فرهنگی ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر یادآور شد: سران سه قوه، رئیس ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر، نماینده مقام معظم رهبری، رئیس ستاد حوزه علمیه قم، به عنوان یک شورای عالی در این لایحه ایفای نقش می‌کنند. هاشمیان در ادامه به اثرات این لایحه توجه داشت و گفت: در این لایحه، امر به معروف و نهی از منکر از چند منظر مورد توجه مخاطبان قرار گرفته است؛ گروهی معتقدند امر به معروف و نهی از منکر باید به صورت سازمانی و زیر نظر دولت، اعمال قدرت کند. گروه دیگر بر این باورند که امر به معروف، باید به صورت مردمی صورت گیرد و سایرین می‌گویند باید ترکیبی از این دو به این امر بپردازند و مردم نقش اساسی را ایفا کنند و دولت نیز نقش بسترسازی و حمایتی از امر به معروف را ایفا کند. هاشمیان بیان داشت: نگاه ستاد در تنظیم لایحه امر به معروف و نهی از منکر، به شکل گیری یک پرسنل نیروی انتظامی تصریح کردند: از معروف و نهی از منکر که متعلق به همه مردم و وظیفه‌ای همگانی است، دولت نیز اعمال نفوذ کند و نقش خود را در بسترسازی این فریضه بهتر ایفا نماید و بهتر از آن حمایت کند و البته در این صورت مردم نیز می‌توانند با دلگرمی بیشتری وظیفه و تکلیف دینی خود را انجام دهند. معاون فرهنگی ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر توضیح داد: ما تلاش داشتیم در مجلس هفتم براساس اصل ۸۵ قانون اساسی کار را به صورت آزمایشی پنج ساله تمام کنیم ولی متأسفانه چنین نشد.

رهبر، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، با اشاره به اهمیت بحث امر به معروف و نهی از منکر اظهار کرد: حکومت مسئول است تا پاسدار ارزش‌ها بوده و با فساد مبارزه کرده و از توسعه و ترویج آن جلوگیری کند؛ چنانچه در قرآن آمده است الذین این مکتاهم فی الأرض أقاموا الصلاة وآتوا الزکاه و أمرؤا بالمعروف و نهوا عن المنکر. وی افزود: عموم مسلمانان و در کنار آنان، حکومت در زمینه امر به معروف و نهی از منکر هر یک به نوبه خود وظیفه‌ای برعهده دارند؛ عالمان دینی، فرهیختگان، صاحبان فکر و اندیشه و دانشمندان مسئولیت سنگین تری در این زمینه بر دوش دارند؛ چرا که آنان مقبولیت اجتماعی دارند، معروف و منکر را بهتر می‌شناسند و خرقه آنان علم، هدایت و امر و نهی کردن است. این نماینده مجلس هفتم تصریح کرد: هر مسلمانی وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را بر دوش دارد، در قرآن آمده است: والمؤمنون والمؤمنات بعضهم أولیاء بعض یأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر در این میان علمای ملت و دانشمندان مسئولیت بیشتری را دارند و امیرالمؤمنین در خطبه شقیقه به آن اشاره می‌فرماید: و ما اخذ الله علی العلماء لا یقاروا علی کف ظالم و لا سفح مظلوم. نماینده مردم اصفهان خاطر نشان کرد: حکومت نیز در جای خود به عنوان یک نهاد حاکم این وظیفه خطیری را بایستی ایفا کند. یک نهاد حاکم باید بینانگذار فرهنگ و سیاست‌گذار معروف باشد. وی در ادامه اضافه کرد: مراکز آموزشی وابسته به دولت، مانند آموزش و پرورش و در کل دستگاه‌های فرهنگی و دانشگاهی و پس از آن رسانه‌های دولتی چون صدا و سیما و مطبوعات و هر رسانه دیگری موظف به امر به معروف و نهی از منکر هستند. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ابراز داشت: دستگاه‌های اجرایی چون نیروی انتظامی نیز در این مسیر موظف به امر به معروف و نهی از منکر هستند. چندی قبل نیز مقام معظم رهبری در دیدار با پرسنل نیروی انتظامی تصریح کردند: از وظایف شما جلوگیری و مبارزه با منکرات است. این بارزادگی را عامه مردم قادر به اجرائش نیستند لذا وظیفه‌ای سنگین برعهده دستگاه‌های اجرایی است. حجت‌الاسلام رهبر توضیح داد: ما در رواج امر به معروف نهادهای مختلفی داریم ولی در نهی از منکر، قوه مجریه بایستی منکرات و به خصوص فشا‌های سازمان یافته را زیر نظر قرار دهد. این نماینده مجلس هفتم، نظارت بر دستگاه‌های فرهنگی را از وظایف وزارت ارشاد عنوان کرد و بیان داشت: در کنار مردم در باب ارشاد و تربیت جامعه، وزارت ارشاد وظیفه امر به معروف

اجرای امر به معروف و نهی از منکر دچار شعارزدگی شده است برای امر به معروف و نهی از منکر در کشور در بیشتر موارد جز در قالب شعار، در جنبه عملی کاری انجام نشده است. باید سازمانی خاص، به برنامه‌ریزی و تشخیص ضروریات در این رابطه بپردازد. حجت‌الاسلام والمسلمین محمد خرسند، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی، درباره ضرورت برپایی امر به معروف و نهی از منکر در جامعه سخن گفت و اظهار کرد: امر به معروف و نهی از منکر دو فریضه واجب دینی هستند لذا طبق فرمایشات قرآنی، وظیفه‌ای همگانی است. خرسند افزود: در قرآن آمده است الذین این مکتاهم فی الأرض أقاموا الصلاة وآتوا الزکاه و أمرؤا بالمعروف و نهوا عن المنکر؛ همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم، نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و به کارهای پسندیده وامی‌دارند و از کارهای ناپسند باز می‌دارند. عضو شورای خاص این حزب مؤتلفه اسلامی خاطر نشان کرد: این وظیفه را قانون باید برای جامعه تعریف و حدود وظایف و مسئولیت‌هایش را مشخص کند. خرسند ادامه داد: به نظر می‌آید در این راستا جز در قالب شعار، در جنبه عملی کاری در کشور انجام نشده و باید سازمانی خاص این امر تشکیل شود و برنامه‌ریزی و تشخیص ضروریات را انجام دهد. وی با بیان این مطلب که همه جامعه خصوصاً نهادهای فرهنگی خود را متولی این امر می‌دانند، توضیح داد: به دلیل آنکه این وظیفه در حال حاضر همگانی است باری است که در زمین مانده و همه منتظرند دیگری این بار را بردارد. ما دستگاه‌های فرهنگی متعددی در کشور داریم که خود را در این زمینه مسئول می‌دانند اما احتیاج به یک دستگاه قوی با بودجه، اعتبارات و امکانات لازم داریم تا به شکلی واحد دیگر نهادهای فرهنگی را مدیریت و دستگاهی قوی تشکیل دهد و با این عمل مانع موازی کاری در جامعه شود. عضو حزب مؤتلفه اسلامی، تشکیل نهاد امر به معروف و نهی از منکر در هر وزارتخانه‌ای را برای خروج این امر از قالب شعار ضروری عنوان کرد و ادامه داد: وقتی دم از امر به معروف و نهی از منکر می‌زنیم، ذهن‌ها همه به سمت مسائل اخلاقی و بدحجابی روانه می‌شود این در حالیست که در جامعه منکراتی داریم که به مراتب از این مسائل بدتر است. حجت‌الاسلام خرسند در ادامه از جمله این عوامل به مسائلی که باعث تخسیری مردم از نظام جمهوری اسلامی می‌شود اشاره کرد و گفت: مدیریت‌ها و قوانین بد و اهمال کاری‌هایی که در زمینه بودجه کشور رخ می‌دهد، موارد نقض قانون اساسی، بروکراسی اداری، مفاسد اجتماعی و دیگر موارد، قوه و همه از منکراتی هستند که تنها دستگاه خاصی مسئول آن نیست. عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی به تدوین لایحه امر به معروف و نهی از منکر در ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر اشاره کرد و یادآور شد: ما باید زمینه برقراری معارف را در جامعه فراهم کنیم؛ مثل کاری که امام حسین کرد. ایشان انقلابی را انجام دادند که نتیجه آن اقامه نماز و احیای امر به معروف و نهی از منکر در کشور بود. این حدود و وظایف در کشور باید مشخص و قوانین آن تصویب شود تا عملی شده و از شکل شعار بیرون آید. وی با اشاره به آنکه شورای عالی انقلاب فرهنگی طبق قانون مسئول سیاست‌گذاری فرهنگی در جامعه است اظهار کرد: این شورا نیز قطعاً در این باره وظیفه‌مند است. ما زمانی می‌توانیم بگوئیم در کشورمان انقلاب فرهنگی رخ داده که معروف و نهی از منکر و جلوی رشد منکرات گرفته شود؛ حال سؤال اینجاست که آیا ما به این مرحله رسیده‌ایم و اگر نرسیده‌ایم دلیلش چیست؟ ۳۰ سال پس از انقلاب وضعیت فرهنگی ما باید به این شکل باشد؟ خرسند معتقد است که نه این شورا بلکه همه در رابطه با امر به معروف و نهی از منکر در جامعه کم کاری کرده و شعاری با آن برخورد کرده‌اند. وی بار دیگر تأکید کرد: باید حدود و چارچوب امر به معروف و نهی از منکر در کشور مشخص شود تا رفت و آمد با دولت‌های دیگر هم نتواند در این اصول تغییری ایجاد کند. این فعال سیاسی در بخش پایانی سخنان خود توصیه کرد: جامعه باید معروف و منکر و حدود آن را بشناسد و بدان معتقد باشد و هر کس در حیطه مسئولیت‌های خود اعمال نظر کند و هر کس در دستگاهی که هست با منکرات مبارزه کند و مصلحت‌های گروهی - جناحی را کنار بگذارد. عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی در پایان به مسئله انتخابات اشاره کرد و گفت: در این انتخابات هم برخی شایستگی ندارند و شورای نگهبان آنان را به دلایلی رد کرده ولی برخی از آنان به دلیل تعصبات حزبی جناحی و ضدیت‌های خود سر و صدا راه می‌اندازند لذا ما باید معروف و منکر را بشناسیم و به هر شکلی با منکر مبارزه و معروف را رواج دهیم.

فرهنگ سازی در اجرای امر به معروف و نهی از منکر نیازمند تشکیلات منسجم است

اجرای امر به معروف و نهی از منکر نیازمند فرهنگ سازی در کشور است. نهادهای فرهنگی برای این کار باید با هم نشستند برگزار کرده و تشکیلاتی منسجم با اهداف و برنامه خاص را به وجود آورند تا از موازی کاری جلوگیری شود. حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی

تغییر قیله؛ ارمان عزت مسلمانها

۱۹ محرم سالروز تغییر قیله مسلمانان، از بیت المقدس به مکه و ارمغانی از عزت مسلمانها است. پیامبر اکرم مدت سیزده سال پس از بعثت در مکه و چند ماه بعد از هجرت در مدینه، به امر خداوند متعال به سوی بیت المقدس عبادت می کرد (بیت المقدس زادگاه حضرت عیسی و قبله یهود و نصارا بود)، در حالی که مردم آن روز مکه برای کعبه اهمیت زیادی قائل می شدند و آنجا را بتخانه خود قرار داده بودند. اما هنگامیکه پیامبر به مدینه رفت و در آنجا به طرف بیت المقدس نماز خواند، یهودیان ساکن در مدینه شروع به بهانه جویی و اعتراض و تبلیغ بر علیه مسلمانان کردند مبنی بر اینکه اینان از خود استقلال ندارند و اینکه به طرف قبله ما نماز می خوانند، دلیل بر حقانیت ماست. پیامبر (ص) از این موضوع بسیار رنج می برد و شبها به انتظار وحی (در این مورد) به آسمان چشم می دوخت و ساعت شماری می کرد. سرانجام یک روز در حالی که دور کعبت از نماز ظهر را خوانده بود، حضرت جبرئیل مأمور شد که به وی وحی الهی را نازل کند. وی بازوی پیامبر را گرفت و روی او را به سوی کعبه گرداند. قدرتی قلب و جهک فی السماء فلنولينك قبله ترضاها فول وجهك شطر المسجد الحرام وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره وان الذين اتوا الكتاب ليعلمون انه الحق من ربهم وما الله بغافل عما يعملون. ما توجه تو را بر آسمان به انتظار وحی و تغییر قبله بنگریم و البته روی تو به قبله ای که بدان خشود شوی بگردانیم پس روی کن به طرف مسجد الحرام و شما مسلمان نیز هر کجا باشید در نماز روی بدان جانب کنید و گروه اهل کتاب بخوبی می دانند که این تغییر قبله به حق و راستی از جانب خدا است (نه به دلخواه کسی) و خداوند از کردار (ناپسند) آنها غافل نیست. (سوره، آیه ۱۴۴) مسجدی به یادبود مسجد قدیمی در مدینه احداث شده و یادآور لحظات شکوهمند تغییر قبله مسلمانان از بیت المقدس به کعبه است. لحظاتی برای خود یادگار دارد که پیامبر عظیم الشان پس از نزول وحی بر ایشان، در حالی که نصف نماز را به قبله بیت المقدس اقامه کرده بودند، نصف دیگر آن را به امر خداوند درست از شمال به جنوب برگشته و به خانه خدا و کعبه آمال مسلمان ادا فرمودند و بدین ترتیب بود که قبله مسلمان در همان مکان و در همان زمان تغییر کرد و حکمت نامگذاری این مسجد به مسجد قبله قبلین بر همین مناسبت. بعد از تغییر قبله، یهودیان ناراض شدند و تبلیغات منفی خود را به شکل دیگری شروع کردند و اظهار داشتند که چه عاملی باعث شد مسلمانان از قبله پیشین انبیا روی برگردانند، پس یا کار باستانشناسی باطل بوده و یا کار فعلی آنان اشتباه است. خداوند متعال در آیه یاد شده جواب آنها را چنین می دهد که همه جا مربوط به خداست و به هر کجا او دستور دهد، باید بدان سو نماز خوانند و نقطه خاصی بدون دستور الهی دارای شرافت ذاتی نیست. مردم سفیه بیخرد خواهند گفت چه موجب آن شد که مسلمان از قبله ای که بر آن بودند (بیت المقدس) روی به کعبه آوردند بگو ای پیغمبر مشرق و مغرب خداپرست و هر که را که خواهد او به راه راست هدایت کند. (سوره بقره، آیه ۱۴۲) مدینه و مکه تقریباً در سطح یک دایره نصف النهار قرار گرفته اند و اندکی طول مدینه از مکه بیشتر و عرض مدینه نیز قریب چهار درجه بیشتر از مکه است و قبله مدینه اندکی از جنوب به سوی مغرب منحرف است، جالب این است که ناودان کعبه نیز در جانب غربی آن قرار دارد.

معماری مساجد ایران

گنبد

کهن ترین شکل های منحنی، در پوشش زیرین چغازنبیل (هزاره دوم ق. م) دیده شده است. در متون موجود، قدیمی ترین گنبدی که به آن اشاره می شود، مربوط به دوران اشکانی و اوایل ساسانی است. این گنبد در شهر فیروزآباد و به قطر ۱۶-۱۰ متر بنا شده است. در دوران ساسانی گنبد سازی رواج می یابد. پس از اسلام، شوق پیامبر برای نماز زیر آسمان باز و توصیه های ایشان، ایرانیان هوشمند را بر آن داشت که برای جامه عمل پوشانند به این توصیه ها، آسمانه یا گنبدی شبیه آسمان را بر فراز سر مسلمان برپا دارند. روش گنبد سازی چه در دوران ساسانی و چه در دوره اسلامی آن چنان با استفاده از نظم دقیق ریاضی در شکل بندی و ساختمان و با کاربست شیوه های صحیح صورت می گیرد که در همه انواع، گنبدها بدون احتیاج به گاه بست به خوبی مقاومت می کنند. گنبد سازی در دوران سلجوقی به نهایت پیشرفت خود می رسد و در عصر صفوی، آمیزه ای از قدرت و زیبایی می شود. گنبد در معماری رومی نیز جایگاه ویژه ای داشته و تصادفی نیست که در بهترین بنای مذهبی رومی، پانتئون، گنبد مرکز توجه بوده است. البته تداعی شکوه و عظمت که خاص گنبد بود، مانع از این شد که رومی ها از گنبد برای بنا های پیش از افتاده تری استفاده کنند. در معماری بیزانس نیز از گنبد در کلیساها و صومعه ها به وفور استفاده شده است.

صحن

حیاط یا صحن مسجد از مهم ترین عناصری است که در قرون متداری و در مساجد بنا شده در گستره ممالک اسلامی، چه آنهایی که توسط خلفا و سلاطین ساخته شده و چه مساجد محلی که در نهایت سادگی به دست مردم ایجاد می شدند، ضمن هویت بخشیدن به مسجد، تجلی وحدت آنها بوده است. سه عامل: نفوذ جهان بینی اسلام، الگوی مسجد مدینه و سنت استفاده از حیاط مرکزی که در باز در فرهنگ معماری مردم خاور میانه وجود داشته، باعث شده است که استفاده از حیاط مرکزی به عنوان یکی از عناصر اصلی در ساخت مسجد مورد استفاده قرار گیرد. در ارتباط با موقعیت الگوی حیاط (صحن) نسبت به زمین مسجد، صحن مساجد را می توان در دسته بندی های زیر خلاصه کرد: صحن یکطرفه، تحت تأثیر الگوی مسجد پیامبر، در بیشتر مساجد اولیه که در قرن اول هجری ساخته شده بودند از قبیل مسجد کوفه و بصره، حیاط در یک طرف زمین قرار می گرفت. پیرامون حیاط، رواق هایی در یک، دو، سه یا چهار جبهه می ساختند که علاوه بر جنبه عملکردی آن، تأکید بر محصور بودن فضای حیاط بود. رواق ها در جهت قبله عرض شده و شبستان مسجد را به وجود می آوردند. صحن به عنوان یکی از عناصر شاخص در این ترکیب معماری، که به سبک عربی در طراحی مسجد شناخته شده است، به عنوان پیش درآمدی برای ورود به شبستان بوده است. ورود به صحن در جهت قبله است و در نتیجه ورود به شبستان مسجد به تدریج و با طمأنینه صورت می گرفت. مساجد جامع اولیه از جمله جامع دمشق، جامع تونس و جامع قرطبه به این شکل بودند. در ایران مساجد جامع تاریخانه دامغان و مسجد فخر از قدیمی ترین نمونه های دارای صحن یک طرفه اند. در ترکیه به دلیل نفوذ معماری بیزانس از یک سو و شرایط اقلیمی از سوی دیگر، استفاده از حیاط در برخی مناطق به خصوص در قسمت آنتائولی

گردآوری مسلمانان پراکنده از نواحی مختلف شهر به منظور انجام فریضه نماز دانست. در ایران پیش از اسلام نیز ریشه های ساخت مناره به چشم می خورد. پیش از اسلام، منار (میل) عنصر نمادین برای راه جویان بیانها بود که در حیطه حکومت ساسانی، نوعی آتشیگاه نیز محسوب می شد و مسئولیت نگهداری آتش آن بر عهده موبدان گذاشته شده بود. هدف از ساخت مناره ها در آن زمان، عبادت و راهنمایی مسافران بود و پس از اسلام در کنار مساجد، عنصری نمادین گشت برای هدایت دیده و دل به سوی مکان مقدس مسجد. به طور کلی، مؤذن از همان آغاز اسلام جایگاه مخصوص داشته است. هم چنان که بلال در زمان پیامبر اکرم بر بلندترین بام های منازل و یا بر روی استوانه ای می رفت و اذان می گفت. اذان گفتن از بام خانه پیغمبر تا مناره های رفیع قرون بعد، مسیری طولانی را پیمود. قدیمی ترین مناره ها در ایران از همان قرون اولیه اسلام، در آنتائولی از قرن پنجم هجری و در هندوستان از قرن هفتم هجری به بعد ساخته شدند. علی الظاهر، زینت دادن، منقوش کردن و رنگین کردن مناره ها از نیمه قرن سوم هجری به بعد مرسوم شد و آیات و احادیث نبوی در قالب تزئینات اجرایی، گچ بری و کاشیهای رنگی بر مناره ها نقش بستند. مناره ها از چهار جزء اصلی تشکیل شده اند:

- پایه: به صورت مربع، شش یا دوازده ضلعی.
- ساقه: به شکل استوانه یا مخروطی
- سروپوش: مربع و هشت گوش که مهمترین بخش مناره است.
- رأس: همان سالیبان که به اشکال مختلف ساخته می شود.

محدود است. این مساجد گرچه فاقد صحن اند، ولی فضای باری که در مقابل مسجد وجود دارد و به آن زیاده می گویند، دارای عملکرد اجتماعی - مذهبی به مثابه صحن مسجد است. صحن مرکزی: مرکزیت در اسلام نمادی از وحدت وجود است و بنا بر این بازتاب کیفیتی است که در بطن آن وحدت نهفته است. در بیان وحدت و انعکاس آن از طریق مرکزیت، فضاها پر و خالی مسجد، هر یک به گونه ای به کیفیات فرمی و فضایی مجهز می شوند: فضای بسته با گنبد و فضای باز یا صحن یا قرارگیری در مرکز زمین. صحن مربع شکلی که نمادی از ثبات و پایداری است وقتی در مرکز مسجد قرار می گیرد به عنوان یک عنصر نظم دهنده به مسجد عمل کرده، قطبی می شود که اطراف اطراف را تحت تأثیر خود قرار می دهد. مسجد این طولون در قاره، طرح اولیه مسجد جامع بزرگ و مسجد جامع اسپرینا کار در کشمیر هند دارای چنین حیاط هایی هستند. در هند، صحن غالب مساجد به صورت حیاط مرکزی و دارای ابعاد بسیار بزرگی است. صحن مرکزی گسترده: آنچه که باعث تغییری اساسی در کیفیت فضایی حیاط در معماری اسلامی شد اضافه کردن ایوان بود. ایوان به عنوان فضایی بین داخل و خارج بنا هر دو کیفیت داخل و اطراف را دارد، با این حال طراحی ایوان های مساجد بر محور های مرکزی حیاط نشان دهنده وحدتی بین حیاط و ایوان هاست. در مقایسه رابطه بین ایوان با فضاهای بسته و باز مسجد، ایوان ارتباط بصری و فضایی نزدیک تری با فضای باز (حیاط) می یابد و به عنوان جزئی از حیاط معنای خود را از آن می گیرد. به عبارت دیگر، این فضای باز حیاط است که به سوی فضاهای بسته تداوم و گسترش یافته و به داخل آنها نفوذ کرده است. این گسترش و نفوذ که می تواند به وسیله ایوان هایی در یک، دو یا چهار جهت حیاط باشد بر اهمیت معنوی فضای صحن، به دلیل عملکرد ایوان که برای خواندن نمازهای فردی، تشکیل حلقه های درس، مجمع و مذاکرات و مباحثات، دعا و نیایش استفاده می شود) می افزاید. گسترش حیاط به وسیله چهار ایوان در چهار سو، فضای باز بیشتری در رابطه با حیاط مرکزی ایجاد می کند و تأکیدی بر مرکزیت صحن است. ایوانی که در جهت قبله است به وسیله عمق و یا ارتفاع بیشتر اهمیت می یابد و در نتیجه به فضای صحن، در عین ایستایی، چپتی معنوی می دهد.

آینه

چشمه جوشان عاطفه

هم در خود حادثه و هم در ادامه و استمرار حادثه، عاطفه یک نقش تعیین کننده ای ایجاد کرده است، که باعث شد مرزی بین جریان عاشورایی و جریان شیعی با جریان های دیگر پیدا شود. حادثه ی عاشورا، خشک و صرفاً استدلالی نیست، بلکه در آن عاطفه با عشق و محبت و ترجم و گریه همراه است. قدرت عاطفه، قدرت عظیمی است؛ لذا ما را امر می کنند به گریستن، گریاندن و حادثه را تشریح کردن. زینب کبری (س) در کوفه و شام منطقی حرف می زند، اما مرتبه می خواند؛ امام سجاد بر روی منبر شام، با آن عزت و صلابت بر فرق حکومت اموی می کوبد، اما مرتبه می خواند. این مرتبه خوانی تا امروز ادامه دارد و باید تا ادامه داشته باشد، تا مواظف متوجه بشود. در فضای عاطفی و در فضای عشق و محبت است که می توان خیلی از حقایق را فهمید، که در خارج از این فضاها نمی توان فهمید.

مقام معظم رهبری
در دیدار با روحانیان و مبلغان
۸۴/۱۱/۵

گلبانگ مسجد

هفته نامه داخلی

مرکز رسیدگی به امور مساجد

مدیر مسئول و سردبیر:

حسین سبحانی نیا

زیر نظر شورای نویسندگان

نشانی:

تهران، خیابان جمهوری اسلامی

خیابان دانشگاه جنوبی، نرسیده به خیابان آذربایجان،

نش کوچه عطارد، شماره ۱۸۸

تلفن: ۶۶۴۹۷۰۲۸-۳۲

دور نویس: ۶۶۴۰۲۹۱۲

تهران، صندوق پستی ۱۳۱۶۵-۲۶۳

www.omiri.org.net

مناره

مناره: جای ناز، جای نور، جای روشنائی، ساختمان برج منادی که در کنار راه می سازند برای چراغ روشن کردن یا راهنمایی. مناره های یکی از عناصر اصلی فن و هنر معماری اسلامی محسوب می شوند. الگوی اصلی مناره ها، برجهای کوتاه و مربع شکل پیش از اسلام سوریه بود که برای معابد و اما مقاصد کلیسایی ساخته می شد ولی معماران مسلمان بر ارتفاع آن افزودند و به بناهای پله دار چند طبقه ای از نوع فانوس های دریاپی رومی نزدیک تر کردند. نخستین مناره در حدود سال ۴۰ هجری به درخواست والی عراق، زیاد بن ابیهی، در مسجد جامع بصره برپا شد. بلافاصله پس از آن، به دستور حاکم مصر، چهار مناره به مسجد عمرو در قسطنطنیه ملحق گردید و این در حالی است که در مصر، مناره های دیگری به مساجد اضافه می شدند. شاید بتوان رواج ساخت مناره ها در جوامع با جمعیت غالب غیر مسلمان را در تمایل مسلمان به ابراز و تحکیم حضور خود و نیز عاملی در